

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Vyhodnocení parametrů spotřebitelských úvěrů
vybraných finančních institucí v České republice**

Nicole Jansová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Nicole Jansová

Podnikání a administrativa

Název práce

Vyhodnocení parametrů spotřebitelských úvěrů vybraných finančních institucí v České republice

Název anglicky

Evaluation of Parameters of Consumer Loan of Selected Financial Institutions in the Czech Republic

Cíle práce

Cílem diplomové práce bude návrh výběru úvěrového produktu podle vybraných kritérií na finančním trhu v České republice. Dílčím cílem bude charakteristika spotřebitelských úvěrů poskytovaných finančními institucemi.

Metodika

Literární rešerše bude zpracována metodou komparace a kompilace poznatků získaných z odborné literatury a ostatních citovaných zdrojů. Ve vlastní práci bude využita komparační analýza jednotlivých úvěrových produktů u vybraných subjektů, podle zvolených parametrů. V závěru bude provedena syntéza výsledků a jejich zhodnocení.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

RPSN, spotřebitelský úvěr, úrok, úroková míra, úroková sazba, úvěr, zajištění

Doporučené zdroje informací

- BERTOLA, G. – DISNEY, R. – GRANT, Ch. The economics of Consumer Credit. Cambridge: The MIT Press, 2006. 377 s. ISBN-13: 978-0-262-02601-7.
- ČERNOHORSKÝ, J. – TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.
- DOHNAL, J. Spotřebitelský úvěr: praktická příručka s příklady a judikaturou. Praha: Leges, 2011, 128 s. Praktik. ISBN 978-808-7212-769.
- KALABIS, Z. Bankovní služby v praxi: Jak se zorientovat v nabídce bankovních produktů. Brno: Computer Press, 2005, 148 s. Finance. ISBN 80-251-0882-1.
- KALABIS, Z. *Základy bankovníctví : bankovníctví obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
- POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-491-9.
- REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Daniela Pfeiferová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 17. 10. 2016

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 10. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Vyhodnocení parametrů spotřebitelských úvěrů vybraných finančních institucí v České republice“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. 3. 2017

Nicole Jansová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí práce Ing. Daniele Pfeiferové, Ph.D. za odborné rady a cenné připomínky, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu a umožnění studia.

Vyhodnocení parametrů spotřebitelských úvěrů vybraných finančních institucí v České republice

Souhrn

Cílem diplomové práce je návrh výběru úvěrového produktu podle kritérií na finančním trhu v České republice. Dílčím cílem je charakteristika spotřebitelských úvěrů poskytovaných finančními institucemi.

V literární rešerši jsou zpracovány poznatky z odborné literatury týkající se problematiky spotřebitelských úvěrů a teoretická východiska pro praktickou část.

V další kapitole jsou porovnány vybrané finanční instituce a vybrané produkty. Využitím metody pořadí byl určen nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro potenciálního klienta a byl mu doporučen postup při úvaze o sjednání spotřebitelského úvěru.

Klíčová slova: RPSN, spotřebitelský úvěr, úrok, úroková míra, úroková sazba, úvěr, zajištění

Evaluation of Parameters of Consumer Loan of Selected Financial Institutions in the Czech Republic

Summary

The aim of the thesis is the suggestion a loan product selection according to the criteria of the financial market in the Czech Republic. The partial aim is characteristic of consumer loans provided by financial institutions.

The literature research are focused insights from the scientific literature on the issue of of consumer loans and theoretical basis for the practical part.

In the next chapter compares selected financial institutions and selected products. Using the method of ranking was determined by the best consumer loan for potential client and was advised how when considering the negotiation of consumer loan.

Keywords: APR, consumer loan, interest, interest rate, credit, security

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Úvěr.....	16
3.1.1 Spotřebitelský úvěr	16
3.1.2 Vývoj poskytování spotřebitelských úvěrů.....	17
3.1.3 Členění úvěrů	18
3.1.4 Druhy spotřebitelských úvěrů	20
3.2 Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů	22
3.2.1 Bankovní subjekty	22
3.2.2 Nebankovní subjekty	23
3.3 Regulační a dozorové orgány.....	24
3.3.1 Česká národní banka	25
3.3.2 Česká obchodní inspekce.....	25
3.3.3 Finanční arbitr.....	26
3.4 Uzavření spotřebitelského úvěru.....	26
3.4.1 Úkony před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru	26
3.4.2 Uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru.....	29
3.4.3 Úrok, úroková sazba, koeficient navýšení a RPSN	30
3.5 Způsob poskytování a splácení úvěrů a řešení problémů při nesplácení úvěrů	32
3.6 Ochrana spotřebitele.....	35
3.6.1 Spotřebitelská politika v České republice.....	35
3.6.2 Úvěrové registry	37
3.7 Zadluženost domácností.....	39
4 Vlastní práce	42
4.1 Profily vybraných bankovních a nebankovních institucí	42
4.1.1 Česká spořitelna a.s.....	42
4.1.2 Československá obchodní banka, a.s.	43
4.1.3 Komerční banka, a.s.....	44
4.1.4 Raiffeisenbank a.s.	45
4.1.5 COFIDIS s.r.o.	46
4.1.6 Home Credit a.s.	46
4.1.7 Provident Financial s.r.o.	46
4.1.8 Zonky s.r.o.	47
4.2 Profil potenciálního žadatele.....	47

4.3	Vybrané produkty podle požadavků potenciálního žadatele o spotřebitelský úvěr	48
4.4	Kritéria pro porovnání jednotlivých produktů	48
4.4.1	Minimální výše úvěru, maximální výše úvěru, doba splatnosti	49
4.4.2	Nutnost dokládat příjem.....	50
4.4.3	Nutnost zřídit si běžný účet	51
4.4.4	Nutnost pojištění	52
4.4.5	Nutnost zajištění úvěru	53
4.4.6	Minimální úroková sazba.....	53
4.4.7	Další poplatky spojené s úvěrem	54
4.4.8	Sankční poplatky.....	56
4.4.9	RPSN	59
4.5	Porovnání úvěrů z hlediska délky splatnosti a RPSN	60
4.6	Porovnání jednotlivých úvěrů z hlediska koeficientu navýšení.....	71
4.7	Výběr nejvhodnějšího spotřebitelského úvěru pro potenciálního klienta	76
4.8	Shrnutí výsledků.....	87
5	Výsledky a diskuse	89
6	Závěr.....	91
7	Seznam použitých zdrojů	94
7.1	Monografie	94
7.2	Právní předpisy.....	94
7.3	Internetové zdroje.....	95
7.4	Oficiální webové stránky vybraných institucí.....	95

Seznam grafů

Graf 1: Zadluženost domácností v bilionech Kč	40
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vybrané produkty bankovních institucí	48
Tabulka 2: Vybrané produkty nebankovních institucí	48
Tabulka 3: Minimální výše úvěru, maximální výše úvěru, doba splatnosti stanovená bankami	49
Tabulka 4: Minimální výše úvěru, maximální výše úvěru, doba splatnosti stanovená nebankovními institucemi	49
Tabulka 5: Nutnost dokládat příjem u bankovních institucí	50
Tabulka 6: Nutnost dokládat příjem u nebankovních institucí	50
Tabulka 7: Nutnost zřídit si běžný účet u banky poskytující úvěr	51
Tabulka 8: Nutnost vlastnit běžný účet v některé z tuzemských bank v případě nebankovních institucí	51
Tabulka 9: Nutnost pojištění u banky poskytující úvěr	52
Tabulka 10: Nutnost pojištění v případě nebankovních institucí	52
Tabulka 11: Nutnost zajištění u banky poskytující úvěr	53
Tabulka 12: Nutnost zajištění v případě nebankovních institucí	53
Tabulka 13: Minimální úroková sazba u bankovních institucí	53
Tabulka 14: Minimální úroková sazba u bankovních institucí	54
Tabulka 15: Další poplatky u produktu Půjčka v České spořitelně, a.s.	54
Tabulka 16: Další poplatky u produktu Půjčka na cokoli v ČSOB a.s.	54
Tabulka 17: Další poplatky u produktu Osobní úvěr v Komerční bance, a.s.	55
Tabulka 18: Další poplatky u produktu Rychlá půjčka v Raiffeisenbank a.s.	55
Tabulka 19: Další poplatky u produktu Půjčka pro jednotlivce v COFIDIS s.r.o.	55
Tabulka 20: Další poplatky u produktu Půjčka v Home Credit a.s.	55
Tabulka 21: Další poplatky u produktu Půjčka modrá na účet v Provident Financial s.r.o.	55
Tabulka 22: Další poplatky u produktu Půjčka v Zonky s.r.o.	56
Tabulka 23: Sankční poplatky u produktu Půjčka v České spořitelně, a.s.	56
Tabulka 24: Sankční poplatky u produktu Půjčka na cokoli v ČSOB a.s.	56
Tabulka 25: Sankční poplatky u produktu Osobní úvěr v Komerční bance, a.s.	57
Tabulka 26: Sankční poplatky u produktu Rychlá půjčka v Raiffeisenbank a.s.	57
Tabulka 27: Sankční poplatky u produktu Půjčka pro jednotlivce v COFIDIS s.r.o.	58
Tabulka 28: Sankční poplatky u produktu Půjčka v Home Credit a.s.	58
Tabulka 29: Sankční poplatky u produktu Půjčka modrá na účet v Provident Financial s.r.o.	58
Tabulka 30: Sankční poplatky u produktu Půjčka v Zonky s.r.o.	59
Tabulka 31: Minimální RPSN u bankovních institucí	59
Tabulka 32: Minimální RPSN u nebankovních institucí	59
Tabulka 33: Výše RPSN při výši úvěru 50 000 Kč při různých délkách splatnosti	61
Tabulka 34: Výše RPSN při výši úvěru 130 000 Kč při různých délkách splatnosti	62
Tabulka 35: Výše RPSN při výši úvěru 2000 000 Kč při různých délkách splatnosti	63
Tabulka 36: Výše úroků úvěru v hodnotě 50 000 Kč při různých délkách splatnosti	64
Tabulka 37: Výše úroků úvěru v hodnotě 130 000 Kč při různých délkách splatnosti	65
Tabulka 38: Výše úroků úvěru v hodnotě 200 000 Kč při různých délkách splatnosti	66

Tabulka 39: Výše měsíčních splátek v Kč úvěru v hodnotě 50 000 Kč při různých délkách splatnosti.....	67
Tabulka 40: Výše měsíčních splátek v Kč úvěru v hodnotě 130 000 Kč při různých délkách splatnosti.....	68
Tabulka 41: Výše měsíčních splátek v Kč úvěru v hodnotě 200 000 Kč při různých délkách splatnosti.....	69
Tabulka 42: Koeficient navýšení úvěru v hodnotě 50 000 Kč při různých délkách splatnosti.....	71
Tabulka 43: Koeficient navýšení úvěru v hodnotě 130 000 Kč při různých délkách splatnosti.....	72
Tabulka 44: Koeficient navýšení úvěru v hodnotě 200 000 Kč při různých délkách splatnosti.....	74
Tabulka 45: Přehled sledovaných produktů u vybraných finančních institucí.....	76
Tabulka 46: Úvěru v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 12 měsíců.....	76
Tabulka 47: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 24 měsíců.....	77
Tabulka 48: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 36 měsíců.....	77
Tabulka 49: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 48 měsíců.....	78
Tabulka 50: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 60 měsíců.....	78
Tabulka 51: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 72 měsíců.....	79
Tabulka 52: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 84 měsíců.....	79
Tabulka 53: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 12 měsíců.....	80
Tabulka 54: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 24 měsíců.....	80
Tabulka 55: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 36 měsíců.....	81
Tabulka 56: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 48 měsíců.....	81
Tabulka 57: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 60 měsíců.....	82
Tabulka 58: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 72 měsíců.....	82
Tabulka 59: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 84 měsíců.....	83
Tabulka 60: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 12 měsíců.....	83
Tabulka 61: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 24 měsíců.....	84
Tabulka 62: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 36 měsíců.....	84
Tabulka 63: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 48 měsíců.....	85
Tabulka 64: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 60 měsíců.....	85
Tabulka 65: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 72 měsíců.....	86
Tabulka 66: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 84 měsíců.....	86

Seznam použitých zkratek

BRKI	Bankovní registr klientských informací
CBCB	Czech Banking Credit Bureau
CNCB	Czech Non – Banking Credit Bureau
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČSOB	Československá obchodní banka, a.s.
EU	Evropská Unie
FO	fyzická osoba
HC	Home Credit a.s.
IČ	identifikační číslo
KB	Komerční banka a.s.
NRKI	Nebankovní registr klientských informací
RFO	Registr fyzických osob
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
SIPO	Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva
SOLUS	Sdružení na ochranu leasingu a úvěrů spotřebitelům

1 Úvod

Téma diplomové práce je téma velmi aktuální.

V současné době je život „na dluh“ jevem, který se objevuje čím dál víc napříč naší společností. Ze všech stran – z médií, novin, časopisů, internetových stránek – se na občany hrnou nabídky nejrůznějších půjček, úvěrů, kreditních karet a dalších finančních produktů. Lidé čím dál víc místo šetření na koupi si raději pořídí úvěr, na který je tak snadné dosáhnout. Na druhé straně se lidé z nejrůznějších důvodů mohou dostat do finanční situace, kdy se jim peněžních prostředků na uspokojení základních potřeb nedostává. A pak se úvěr může stát jediným řešením této obtížné situace. Mnoho spotřebitelů sáhne po úvěru, aniž by domysleli možné důsledky a dopady vzetí půjčky. Neznají podmínky, za kterých jim úvěr může být poskytnut, co vše může poskytovatel od klienta požadovat, jaké jsou možnosti splácení a jaká bude konečná částka, kterou zaplatí. Nevyznají se ani v nabídkách bankovních a nebankovních subjektů, často neumí nabídky porovnat a rozhodnout se pro vhodný projekt podle svých potřeb i možností splácení. Zadluženost v naší republice stoupá, asi 1 000 000 občanů v současné době jsou dlužníci.

Cílem práce je návrh výběru úvěrového produktu podle vybraných kritérií na finančním trhu v České republice. Dílčím cílem je charakteristika spotřebitelských úvěrů poskytovaných vybranými finančními institucemi.

V první části práce je provedena na základě poznatků, získaných z odborné literatury a dalších zdrojů, analýza trhu spotřebitelských úvěrů, základní charakteristika tohoto produktu, prvků ochrany spotřebitele a změny, které přináší nový zákon o spotřebitelském úvěru.

V druhé části diplomové práce bude provedeno porovnání spotřebitelských úvěrů u čtyř bankovních a čtyř nebankovních subjektů. Půjde o charakteristiku jednotlivých institucí a jejich nabídku spotřebitelských úvěrů, stanovení kritérií pro porovnání jednotlivých produktů, porovnání úvěrů podle stanovených kritérií a syntézu výsledků a jejich zhodnocení.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je vyhodnocení spotřebitelských úvěrů vybraných finančních institucí v České republice a výběr nejméně nákladného úvěrového produktu pro potenciálního klienta.

Dílním cílem je seznámit ho s postupem, podmínkami a charakteristikou vybraných spotřebitelských úvěrů při úvaze o žádost o spotřební úvěr.

V první části práce jsou zpracovány poznatky z odborné literatury, právních předpisů a dalších zdrojů vztahujících se k problematice spotřebitelského úvěru.

V druhé části práce jsou porovnány vybrané finanční instituce a jejich produkty podle stanovených kritérií. Na základě této analýzy pak metodou vícekritériálního hodnocení a využití metody pořadí bylo zjištěno, který z produktů je nejméně nákladný pro potenciálního klienta.

2.2 Metodika

Při zpracování práce byly použity tyto metodické kroky:

Na základě studia odborné literatury a zákonů byla vypracována teoretická východiska, v nichž byl definován spotřebitelský úvěr, vývoj poskytování spotřebitelských úvěrů a jejich členění jednak na základě forem a na základě druhů spotřebitelských úvěrů. Dále byly definovány poskytovatelé těchto úvěrů, tzn. bankovní subjekty a subjekty nebankovní a také regulační a dozorové orgány. Byla věnována pozornost uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru a vysvětleny pojmy, které vypovídají o platebních podmínkách úvěru. Je to úrok, úroková sazba, koeficient navýšení a roční procentní sazba nákladů. Zmíněn byl i způsob poskytování a splácení úvěrů a také řešení jeho nesplácení. S tím souvisí kapitola o ochraně spotřebitele, spotřebitelská politika v České republice a úloha úvěrových registrů. Poslední část literární rešerše byla věnována zadluženosti domácností v České republice.

Vlastní práce byla rozdělena na několik kroků. Nejprve byly vybrány čtyři bankovní (Česká spořitelna, a.s., ČSOB a.s., Komerční banka, a.s., Raiffeisenbank a.s.) a čtyři nebankovní subjekty (COFIDIS s.r.o., Home Credit a.s., Provident Financial s.r.o., Zonky s.r.o.). Z oficiálních webových stránek, výročních zpráv a reklamních letáků byly vytvořeny profily jednotlivých institucí. V těchto profilech je zmíněna historie finančního subjektu, doba působení na českém trhu a výčet produktů, které nabízí. Doplnění informací bylo získáno od pracovníků některých institucí pro upřesnění podmínek získávání spotřebitelského úvěru.

Instituce nezveřejňují veškeré informace, projednávají je přímo s žadatelem o úvěr podle jeho podmínek a možností.

Dále byl určen profil potenciálního žadatele a vybrány produkty v jednotlivých bankovních a nebankovních institucích. Následovalo stanovení celkem jedenácti kritérií pro porovnání vybraných produktů. Jedná se o minimální výši úvěru, maximální výši úvěru, dobu splatnosti, nutnost doložit příjem, nutnost vlastnit nebo zřídit si běžný účet, nutnost pojištění, nutnost zajištění, minimální úrokovou sazbu, poplatky spojené s úvěrem, sankční poplatky, roční procentní sazbu nákladů. Tato kritéria byla porovnávána pomocí tabulek pro lepší přehlednost a tabulky byly okomentovány krátkým komentářem.

Následovalo porovnání spotřebitelských úvěrů z hlediska doby splatnosti a výše RPSN pro úvěry v hodnotě 50 000 Kč, 130 000 Kč a 200 000 Kč. Další porovnání těchto úvěrů se týkalo výše úroků, výše měsíčních splátek a koeficientu navýšení v závislosti na délce splatnosti. Tato hlediska jsou pro potenciálního žadatele zásadní, protože z nich vyplývá, který úvěr je pro něj nejméně nákladný. Porovnání bylo opět provedeno pomocí tabulek s komentářem.

Ze zjištěných informací o jednotlivých produktech lze určit, který z neúčelových spotřebních úvěrů je nejvýhodnější, který nabízí nejlepší podmínky a nejnižší náklady. Z hlediska klienta je zásadní nákladnost úvěru, tedy kritéria RPSN a koeficient navýšení.

K tomuto posouzení byla použita komparace za použití metody pořadí. Čím nižší číslo pořadí, tím méně nákladný je úvěr. Následovalo shrnutí výsledků a diskuze.

Data o spotřebitelských úvěrech jednotlivých finančních institucí se vztahují k 1. čtvrtletí letošního roku.

Je třeba vzít v úvahu, že hodnoty výše splátek a RPSN, které jsou v této práci použity, jsou orientační. Je to tím, že bankovní i nebankovní společnosti tyto otázky řeší jednotlivě s každým klientem.

3 Teoretická východiska

3.1 Úvěr

Poskytování úvěrů patří mezi nejdůležitější obchody bank. Banky poskytují úvěry z důvodu zvyšování svých zisků. Nabíhající úrokové výnosy bank z poskytovaných úvěrů převyšují nabíhající úrokové náklady z přijatých vkladů. Úrokové platby jsou tedy základním zdrojem příjmů komerčních bank. Likviditě, riziku úvěrů a době splatnosti odpovídá výše úrokových sazeb, za kterých banka úvěr poskytne. Maximální výše poskytnutých úvěrů je odvozována od kapitálu banky, rezervami a opravnými položkami. Objem úvěrů poskytovaných bankami regulují centrální banky či orgány dohledu.

Poskytování úvěrů závisí na podnikatelské strategii banky, její velikosti, umístění a dalších ekonomických i neekonomických faktorech. Velké banky poskytují především obchodní a podnikatelské úvěry velkým, středním i malým firmám, u malých bank pak je nejvyšší podíl úvěrů středním i drobným podnikatelům, úvěrů hypotečních, úvěrů do zemědělského sektoru a úvěrů spotřebitelských (Polouček et al., 2013).

Zákon č. 21/1991 Sb. o bankách v §8 odst. 2b definuje úvěr jako v jakékoli formě dočasně poskytnuté peněžní prostředky.

Jiná definice říká, že úvěr je nabídnutá částka přebytkového subjektu tomu subjektu, který k uskutečnění svého záměru potřebuje peníze, které nemá momentálně k dispozici (Revenda et al., 2012).

Kalabis říká, že úvěr je „časově omezené, úplatné zapůjčení peněz k volnému nebo smluvně vázanému použití“ (Kalabis, 2012).

3.1.1 Spotřebitelský úvěr

Spotřebitelský úvěr je specifická forma úvěru a nelze ho zaměňovat za úvěr spotřební. Spotřební úvěr je úvěr účelový, poskytuje se fyzickým osobám, ale také např. státním orgánům, neziskovým organizacím (Polouček, 2013).

Spotřebitelský úvěr je definován v zákoně č. 145/2010 Sb. Je to účelový nebo neúčelový úvěr, který je poskytován fyzickým osobám – spotřebitelům, nepodnikatelům – bankami nebo

nejrůznějšími splátkovými společnostmi na zakoupení zboží dlouhodobé spotřeby (automobily, obytné přívěsy, vybavení domácnosti, splácení dluhu, dovolenou apod.). Splácení spotřebitelského úvěru je zajišťováno jejich osobními příjmy (důchod, mzda). Spotřebitelský úvěr svou podstatou spadá pod několik právních předpisů

- zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích.

Jeho výše se pohybuje v nižších finančních hodnotách. V porovnání s ostatními úvěry se jedná o relativně rizikový úvěr, je úročen relativně vysokou úrokovou sazbou.

V zákoně č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru v §2 je spotřebitelský úvěr definován jako odložená platba, půjčka, úvěr na jinou finanční službu poskytovanou nebo přislíbenou věřitelem nebo zprostředkovatelem.

3.1.2 Vývoj poskytování spotřebitelských úvěrů

Do konce roku 2011 neexistovala právní úprava v podobě specializovaného zákona. Pravidla pro půjčky byla zakotvena v občanském a obchodním zákoníku. Po vstupu do EU bylo třeba implementovat do právního řádu prvky evropského práva. Vznikl tedy zákon č. 32/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru. Úkolem tohoto zákona bylo vytvoření jednotného a průhledného právního prostředí a vyloučení nepřiměřených podmínek při sjednávání úvěru. Tento zákon také znamenal posun k zesílení ochrany spotřebitele. V květnu 2010 byl schválen nový zákon – zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (např. zákon o spotřebitelském úvěru). Nabyl účinnosti 1. 1. 2011.

Obsahoval výčet informací, se kterými musí být spotřebitel seznámen před uzavřením smlouvy, v samotné smlouvě i během jejího plnění. Tyto informace jsou zásadním předpokladem pro posouzení úvěrových nabídek a dosažení rozhodnutí, které odpovídá spotřebitelským potřebám a finanční situaci.

V roce 2013 byla přijata novela (*zákon č. 43/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů*). Tato novela upřesňovala úpravu v oblasti poskytování informací spotřebiteli před uzavřením smlouvy, zakazovala používat směnku nebo šek ke splácení spotřebitelského úvěru, zpřísňovala a rozšiřovala počty

správních deliktů. Jejím úkolem bylo postihovat některé nečestné praktiky a zároveň zamezit informační asymetrii mezi spotřebitelem, klientem a poskytovatelem úvěru.

V § 2, zákona o spotřebitelském úvěru je také vymezeno, co není spotřebitelským úvěrem. Zejména to není odložená platba, půjčka, úvěr nebo jiná finanční služba poskytnutá pro účely bydlení, v níž je pohledávka zajištěna zástavním právem k nemovitosti a jejímž účelem je nabytí vlastnického práva k nemovitosti nebo její výstavba. Pro praxi z toho vyplývá, že za spotřební úvěr se nepovažuje:

Úvěr ze stavebního spoření a hypoteční úvěr

Tyto úvěry splňují některé požadavky pro zařazení do kategorie spotřebitelského úvěru (produkt pro spotřebitele), ale jsou to úvěry pro účely bydlení, v nichž je pohledávka zajištěna zástavním právem k nemovitosti.

Finanční leasing

Jde o smlouvu mezi leasingovou společností a nájemcem, kterému společnost za úplatu poskytne předmět do užívání a po splacení přechází tento předmět do vlastnictví nájemce. Na rozdíl od spotřebitelského úvěru je předmět leasingové smlouvy majetkem leasingové společnosti po celou dobu jejího užívání (Noveský et al., 2009).

3.1.3 Členění úvěrů

Úvěry se vzájemně odlišují řadou charakteristik a třídění úvěrů je složité. Základní rozdělení forem úvěru do tří skupin:

Peněžní úvěry

Prostředky se poskytují obvykle v bezhotovostní formě a klient musí splatit úvěr včetně úroků v dohodnuté lhůtě. Kromě podnikatelských účelových provozních a investičních úvěrů sem patří úvěr kontokorentní, eskontní, hypoteční a spotřebitelský.

Závazkové úvěry a záruky

Klient nezíská likvidní prostředky, ale banka se určitou formou zaručuje za svého klienta splnit závazek, pokud tak neučiní sám. Patří sem různé druhy bankovních záruk, akceptační a avalový úvěr.

Alternativní formy financování

To jsou takové produkty, které umožňují klientům získat finanční prostředky za určitých specifických podmínek. Patří sem např. faktoring a forfaiting (Revenda, 2012).

Dále je možné dělit úvěry na

úvěry peněžní – jsou poskytovány v penězích hotovostních nebo bezhotovostních. Spláceny mohou být jak penězi, tak zbožím.

Z peněžních úvěrů je nerozšířenější úvěr bankovní. Ten se člení na:

úvěr provozní – investice do provozního majetku,

úvěr investiční – financování investic do fixního investičního majetku (Kalabis, 2012).

Podle subjektu, tedy z hlediska věřitele nebo z hlediska dlužníka na

- produktivní (komerční)
- spotřebitelské.

Podle objektu na

- neúčelové – spotřební úvěr, kontokorentní, kreditní karty, americká hypotéka
- účelové – podnikatelské úvěry.

Podle zajištění úvěrové operace na

- zajištěné – dům, pozemek, cenné papíry, třetí osoba
- nezajištěné.

Podle doby splatnosti na

- krátkodobé – splatné do 1 roku
- střednědobé – splatné do 5 let
- dlouhodobé – splatné přes 5 let

Krátkodobé úvěry nemají pokrývat střednědobé ani dlouhodobé.

Podle měny na

- korunové
- cizoměnové.

3.1.4 Druhy spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelské úvěry můžeme rozdělit na úvěry revolvingové a splátkové.

Revolvingové úvěry znamenají, že jde o opakované poskytování prostředků klientovi na základě smlouvy. Automatické obnovování vztahu banka – klient trvá za stejných podmínek, dokud jedna strana neuvědomí druhou stranu o ukončení vztahu. Typem revolvingového úvěru je kontokorentní úvěr a úvěr z kreditní karty.

Kontokorentní úvěr je poskytovaný bankou klientovi v pohyblivé výši na jeho běžném účtu. Jde o úvěr krátkodobý, užívaný pro překlenutí nedostatku likvidity klienta. Klient čerpá úvěr automaticky tím, že ze svého účtu platí či vybírá i v případě, že na něm nemá dostatek vlastních prostředků a podle smlouvy může jít do debetu. Podle formy kontokorentního úvěru může klient překročit výši debetu o předem stanovenou částku, ale ta musí být do několika stanovených dní vyrovnána (debet překročitelný). V jiném případě (debet nepřekročitelný) je stanovena výše výběru. Ačkoli smlouva bývá uzavřena na 1 rok, může mít úvěr středně až dlouhodobý charakter. Kontokorentní úvěr je pro klienty jedním z nejvýhodnějších úvěrů z hlediska volného čerpání, není vázán závazkem vybrat celou částku úvěru najednou, ani většinou nemusí klient v určitý den celou částku splatit. Na druhé straně klient platí úrok pouze ze skutečně čerpaného úvěru (debetního zůstatku na účtu), banka nemá přesný platební kalendář příjmů a výdajů, musí mít tedy pro klienta stále dostatek prostředků do výše úvěrového rámce. A to jsou důvody, proč je úroková sazba ve srovnání s jinými krátkodobými úvěry vyšší a kontokorentní úvěr je pro klienta nejdražší (Kalabis, 2012).

Úvěr z kreditní karty

Kreditní úvěrová karta je karta, u které držitel nemusí uhradit své závazky bezprostředně, ale má nárok čerpat revolvingový úvěr do sjednané výše. Čerpat může v libovolném okamžiku, stačí zaplatit za zboží nebo službu nebo si vybrat oběživo z kontokorentu. Úvěrový rámec v revolvingové formě umožňuje, aby byl klient neustále zadlužen. Stačí realizovat určité minimální splátky každý měsíc, obvykle 5 – 10%, a úroky. Kreditní karta má bezúročné období, 45 (někdy 60) dnů, během kterých může klient splatit vyčerpaný úvěr, aniž by mu byly účtovány úroky. Úrokové sazby jsou však vysoké. Výhodou je, že prostředky jsou vedeny odděleně od účtu. Zvláště díky úvěrovým kartám zaznamenaly spotřebitelské úvěry dynamický růst a dochází k předluženosti drobné klientely (Polouček a spol., 2013).

Splátkové úvěry

Splátkový úvěr je účelový nebo neúčelový a slouží spotřebiteli k nákupu zboží dlouhodobé spotřeby. Jde o úvěr poskytovaný většinou bezhotovostně s pravidelným (nejčastěji měsíčním) splácením jistiny a úroků.

Splátkový úvěr je poskytován bankou nebo nebankovní společností buď formou přímou, to znamená, že úvěr je věřitelem poskytnut přímo spotřebiteli (dlužníkovi). V případě, že mezi věřitele a dlužníka vstupuje zprostředkovatel, většinou obchodník, jedná se o formu nepřímou. Obchodník prodává zboží svému zákazníkovi a zároveň mu zprostředkovává úvěr na úhradu zboží. Prostředky z poskytnutého úvěru ponížené o diskont jsou vyplaceny obchodníkovi jako uhrazení ceny zboží. Spotřebitel se zároveň stává klientem banky nebo nebankovní společnosti (Půlpánová, 2007).

Specifickým typem splátkového úvěru je úvěr konsolidační. Ten je poskytován dlužníkům, kterým hrozí úpadek nebo jim hrozí insolvence. Konsolidační úvěr má zároveň chránit dříve poskytnuté úvěry, ohrožené možným úpadkem dlužníka.

Konsolidace se provádí třemi způsoby:

Restrukturalizací dříve poskytnutých úvěrů, která spočívá v přeměně krátkodobých a střednědobých úvěrů na úvěry dlouhodobé.

Odkupem dříve poskytnutých úvěrů jinou obchodní bankou. Tato operace je vhodná tehdy, když konsolidace hospodaření dlužníka se dá očekávat ve střednědobém časovém horizontu.

Sekuritizací dříve poskytnutých úvěrů dochází k přeměně pohledávek z poskytnutých úvěrů na kapitál dlužníka v podobě akciového kapitálu. Sekuritizace je účinná tam, kde se ke konsolidaci hospodaření klienta potřebuje delší čas.

Podmínkou poskytnuté kterékoli formy konsolidačního úvěru je, aby dlužník byl schopen zkonsolidovat své hospodaření podle přesného a kontrolovatelného konsolidačního programu.

Dalším typem splátkového úvěru je americká hypotéka. Je to vhodný neúčelový úvěr klientům, kteří vlastní nemovitost (dům, byt, chatu) a jsou ochotni ji dát bance do zástavy. Její poskytování je umožněno zákonem č. 190/2004 Sb., o dluhopisech. Na rozdíl od klasické hypotéky neslouží prostředky výlučně k výstavbě nemovitosti, nabytí vlastnického práva

k nemovitosti nebo zajištění bytových potřeb, ale mohou být použity na nákup jakéhokoli zboží či služeb. Výhodou je nižší úrok než u jiných úvěrů a delší doba splatnosti (až 15 – 20 let). Nevýhodou jsou poměrně vysoké poplatky na poskytnutí úvěru a jeho správu. Při nesplácení úvěru může klient přijít o zastavenou nemovitost (Kalabis, 2012).

3.2 Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů

Podle zákona o spotřebitelském úvěru mohou spotřebitelské úvěry poskytovat pouze bankovní, nebankovní a fyzické osoby s živnostenským oprávněním vztahujícím se k této činnosti.

3.2.1 Bankovní subjekty

Banky jako finanční instituce jsou definovány jako finanční zprostředkovatelé, jejich hlavní náplní je zabezpečování přesunu finančních prostředků mezi přebytkovými a nedostatkovými subjekty v ekonomice. Na vlastní účet provádějí zejména příjem vkladů od veřejnosti a zhodnocují je pak další činností, a to poskytováním úvěrů (Revenda et al., 2012).

Bankovní společnosti v České republice se řídí zákonem o bankách. Ten upravuje v § 1 tohoto zákona vznik, podnikání a případný zánik bank v České republice a to včetně jejich působení mimo území České republiky. Bankou se rozumí subjekt, který

- je akciovou společností
- má sídlo na území České republiky
- přijímá vklady od veřejnosti
- poskytuje úvěry jak fyzickým tak právnickým osobám
- podniká na základě licence od ČNB podle § 4 zákona o bankách
- podniká na základě licence od ČNB podle § 5 zákona o bankách
- je pobočkou zahraniční banky
- má sídlo v EU, ve státě, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo má sídlo v jiném státě mimo předchozích dvou možností.

ČNB eviduje na českém trhu 23 bank a 13 poboček zahraničních bank. Zájem o vstup na český trh mají především asijské banky. Na českém trhu působí i tzv. notifikované subjekty, které využívají svobody volného pohybu na základě jednotné licence v rámci EU i bez založení pobočky v České republice. Protože nemají vykazovací povinnost vůči ČNB, přesný rozsah jejich aktivit je nepřesný.

Mezi největší poskytovatele bankovních úvěrů v České republice patří především velké banky, jako je ČSOB a.s. včetně ERA spol. s.r.o., Komerční banka, a.s., Česká spořitelna, a.s., a.s. a Moneta Money Bank, a.s. (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2016).

Prakticky žádný bankovní dům ale není v rukou českých vlastníků. Tedy alespoň největší a nejpoužívanější banky jsou v rukou mateřských společností jiných států. Např.:

Komerční banka, a.s. – francouzská Société Générale

Česká spořitelna, a.s. – rakouská Erste Bank

ČSOB a.s. – belgická KBC Bank

MONETA Money Bank, a.s. – americký koncern GE Capital International Holdings Corporation Trust

Raiffeisenbank a.s. – rakouská Raiffeisen Bank International.

3.2.2 Nebankovní subjekty

Nebankovní subjekty, které poskytují nebo zprostředkují spotřebitelské úvěry, se řídí v České republice zákonem o obchodních korporacích, zákonem o živnostenském podnikání a zákonem o spotřebitelském úvěru.

Na základě zákona o obchodních korporacích je nebankovní společnost definována takto:

- obchodními korporacemi se rozumí obchodní společnosti a družstva
- obchodní společnosti mohou nabývat právnické subjektivity ve formě veřejné obchodní a komanditní společnosti, akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti či evropských zájmových sdružení a ve formách družstevních, jako je družstvo a družstevní společnost
- předmětem podnikání je poskytování nebo zprostředkování spotřebitelských úvěrů na základě uděleného vázaného živnostenského oprávnění dle přílohy č. 2, zákona o živnostenském podnikání.

Ze zákona o živnostenském podnikání musí osoba samostatně výdělečně činná (poskytující úvěr) splňovat tato kritéria:

- dosažení věku 18 let
- způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost
- vlastní živnostenské oprávnění vázané k poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů uvedené v příloze 2 zákona o živnostenském podnikání.

Nebankovní subjekty poskytují spotřebitelské úvěry převážně krátkodobého charakteru, s dobou splatnosti do 4 let. Výhodou je rychlejší doba schválení úvěru, nevýhodou bývá často vyšší cena, než je tomu u bank (Kalabis, 2005).

Počty nebankovních subjektů jsou několikanásobně vyšší než subjekty bankovní. Ministerstvo průmyslu a obchodu uvádí registraci více jak 20 oprávněných subjektů. Celkový objem poskytovaných úvěrů nebankovními subjekty tvoří něco kolem 20%. Je třeba dodat, že jen část nebankovních společností a poskytovatelů úvěrů je členem nějaké asociace, např. České leasingové a finanční asociace nebo Asociace poskytovatelů nebankovních úvěrů. Členové těchto asociací musí vedle závazných právních předpisů dodržovat i např. Kodex jednání členů asociace, Etický kodex finančního trhu nebo Memorandum ČLFA k ochraně spotřebitele. Největšími nebankovními poskytovateli spotřebitelských úvěrů patří Home Credit International a.s., Provident Financial s.r.o, ESSOX s.r.o., ŠkoFIN s.r.o., COFIDIS s.r.o., UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2016).

V sekci nebankovních společností lze nalézt subjekty, které poskytují úvěr na hranici tzv. lichvy. Jde především o soukromé subjekty, které poskytují úvěry s vysokými náklady pro spotřebitele a značně nevýhodnými podmínkami. Jsou označovány jako „úvěroví žraloci“ – loan sharks. Smlouvy mívají sestavené tak, aby byly pro klienta nevýhodné, aby byla co největší pravděpodobnost, že klient bude mít problémy se splácením. Těží ze špatné situace klienta a snaží se získat jeho majetek např. ručením nemovitostí (Srový, Tyl, 2013).

3.3 Regulační a dozorové orgány

Regulace spotřebitelských úvěrů, představující úpravu podmínek pro subjekty v této oblasti finančního trhu, byla započata přijetím zákona o spotřebitelském úvěru (zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru ve znění pozdějších předpisů). Regulaci zastřešuje Ministerstvo financí České republiky ve spolupráci s dalšími institucemi a subjekty. Jeho činnost v této oblasti spočívá zejména v předkládání změn, úprav a legislativních návrhů, které budou odpovídat vývoji úvěrových produktů a potřebám spotřebitelů. Cílem je sladění spotřebitelského trhu v rámci EU, posílení právní jistoty a důvěry spotřebitelů i poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. Ministerstvo financí České republiky organizuje vzdělávací aktivity, kde se snaží zvyšovat gramotnost obyvatel a tím předcházet nezodpovědnému přístupu ke spotřebitelským úvěrům.

Dozor na rozdíl od regulace se zabývá kontrolou chování subjektů a dodržování předepsaných pravidel. Dozor nad bankovními subjekty provádí Česká národní banka (ČNB), ostatní poskytovatele (nebankovní) spotřebitelských úvěrů dozoruje Česká obchodní inspekce (ČOI).

3.3.1 Česká národní banka

ČNB vykonává dozor v bankách, pobočkách zahraničních bank, spořitelních a úvěrových družstvech, platebních institucích a u poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, kde je poskytnutí úvěru spojeno s platební službou (kontokorent s běžným účtem, úvěr čerpaný kreditní kartou).

Dozor nad úvěrovými institucemi je prováděn kontrolou dodržování podmínek stanovených udělením licence, kontrolou dodržování zákonů, vyhlášek a opatření ČNB, ukládáním sankcí a opatření k nápravě a vedením řízení o správních deliktech a přestupcích. Dohled ČNB zahrnuje i ochranu vkladatelů i spotřebitelů. Jde o omezení informační asymetrie, kontrolu dodržování pravidel a informační povinnosti v poučení o ceně služeb a stanovení těchto cen, postihování nekalých obchodních praktik, dodržování povinností u finančních služeb uzavíraných tzv. na dálku (přes telefon, e – mail, internet) a stanovuje sankce při neplnění předepsaných pravidel.

Výkon dohledu je prováděn na dálku prostřednictvím pravidelné komplexní analýzy finanční situace jednotlivých subjektů nebo kontrolou na místě, kde se sledují spíše dílčí faktory (Revenda, 2012).

Zdrojem informací pro provádění dohledu jsou i podněty od spotřebitelů. Podněty, upozornění i dotazy lze zasílat elektronicky prostřednictvím formuláře na webových stránkách centrální banky.

3.3.2 Česká obchodní inspekce

ČOI vykonává dozor v oblasti spotřebních úvěrů u právnických i fyzických osob vystupujících jako poskytovatelé a zprostředkovatelé spotřebních úvěrů v nebankovním sektoru. Nutné je dodat, že jde o skupinu poskytovatelů, která je nejpočetnější. Dohled je směřován k dodržování podmínek zákona o spotřebitelském úvěru, na řádné sepsání smlouvy, na správnost výpočtu a stanovení míry roční procentní sazby nákladů a na kontrolu informací, které je poskytovatel dlužníkovi povinen poskytnout. ČOI provádí také kontrolu v oblasti

reklamy, nabídky a zprostředkování spotřebitelského úvěru. Cílem kontrol je minimalizovat negativní dopady na spotřebitele, kteří se často stávají oběťmi nepoctivých zprostředkovatelů a poskytovatelů spotřebitelských úvěrů (Černohorský a kolektiv, 2011).

3.3.3 Finanční arbitr

Při poskytování bankovních služeb může dojít ke sporům mezi bankou a klientem. Pro mimosoudní řešení těchto sporů byl zřízen zákonem č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi správní orgán – finanční arbitr. Ten má mimo jiné pravomoc řešit spory mezi věřiteli nebo zprostředkovateli a spotřebiteli při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru. Finančního arbitra a jeho zástupce jmenuje vláda na návrh ministra financí na období 5 let (Kalabis, 2012). Řízení před finančním arbitrem je zahájeno na návrh navrhovatele a podání návrhu má na promlčení stejné právní účinky, jako kdyby v téže věci byla podána žaloba u soudu. Návrh na zahájení řízení musí obsahovat všechny náležitosti, které vyžaduje zákon č. 229/2002 Sb. (Finanční arbitr, 2016). I když orgány dohledu i finanční arbitr vykonávají svou práci pravidelně a s maximálním nasazením, přibývá počet přijatých podání a návrhů spotřebitelů týkajících se sporů s poskytovateli či zprostředkovateli spotřebních úvěrů nebo jimi nedodržovaných zákonných povinností (Černohorský a kolektiv, 2011).

Regulace i dohled nad trhem spotřebitelských úvěrů se mění a vyvíjí spolu se sociálními a ekonomickými změnami. Zdá se, že bankovní sektor je nastavený dobře, ale v nebankovním sektoru je ještě třeba dohled zvýšit. Pořád je v něm hodně institucí, které jsou vůči spotřebitelům nereseriozni a napomáhají tak k nárůstu dlužníků, kteří nejsou schopni svůj úvěr splácet.

3.4 Uzavření spotřebitelského úvěru

3.4.1 Úkony před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru

Posouzení žadatele o úvěr

Při žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru musí věřitel učinit některé úkony, které mu umožní zvážit, zda tomuto klientovi úvěr poskytne či ne. Jedná se o tzv. ověření kredibility klienta. Zákon o spotřebitelském úvěru v §9 odstavec 1 ukládá přímo povinnost „s odbornou péčí posoudit schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr a to na základě dostatečných informací získaných od spotřebitele, a je – li to nezbytné, nahlédnutím do databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele“. V odstavci 3 pak zákon říká:

„spotřebitel poskytne věřiteli na jeho žádost úplné, přesné a pravdivé údaje nezbytné pro posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr“.

Banka obvykle požaduje následující podklady

- doklad o trvalém příjmu (potvrzení zaměstnavatele, nebo výměr důchodu, v případě podnikatele daňové přiznání)
- doklad ověřující místo trvalého pobytu (výpis z běžného účtu, složenku o platbě SIPO nebo elektřiny apod.)
- dokumenty, které se vztahují k zajištění úvěru, pokud ho banka vyžaduje
- životní nebo jiné pojištění, pokud ho banka požaduje.

Banka si také může ověřit, zda žadatel je uveden v klientských databázích registrů (CBCB, CNCB, SOLUS apod.). Výhodu má ten klient, který v té bance, kde žádá úvěr, má založený běžný účet a banka si snáze ověří i jeho platební historii (Kalabis, 2012).

Informace věřitele žadateli

Také žadatel o spotřebitelský úvěr má právo na určité informace před sepsáním smlouvy. Ty mu věřitel poskytne podle Zákona o spotřebitelském úvěru v §5 buď v písemné podobě, nebo na jiném nosiči. V případě, že věřitel použije vzor předmluvního formuláře uvedeného v příloze 6 tohoto zákona, jsou jeho povinné informace považovány za splněné.

Jde především o tyto informace:

- druh spotřebitelského úvěru
- informace o věřiteli
- výše spotřebitelského úvěru
- výše RPSN
- informace o výši splátek a jejich struktuře
- podmínky ukončení smluvního vztahu
- podmínky mimořádného či předčasného splácení
- případné sankce při nesplnění smlouvy o spotřebitelském úvěru
- informace o produktech doplňujících tento úvěr (např. pojištění splácení).

Doplňkové produkty

Téměř každý poskytovatel spotřebitelského úvěru při žádosti o úvěr nabízí klientovi doplňkové produkty. Jsou to různá připojištění ke smlouvě. Tyto produkty nejsou povinné a záleží jen na uvážení klienta, zda nabídku přijme. Pro něj znamenají ochranu před nemožností splácet úvěr při nenadálé situaci a předcházení zbytečných problémů. Nejčastějším druhem pojištění je pojištění pro krytí splácení úvěru v případě smrti klienta, invalidity III. stupně, dlouhodobé pracovní neschopnosti vlivem vážného onemocnění anebo ztráty zaměstnání. Pojištění je sjednáno za úplatu prostřednictvím některé pojišťovny, nejčastěji „dceřinné“, nebo takové, se kterou má banka uzavřenou smlouvu o spolupráci.

Pojištění schopnosti splácet poskytnutý úvěr je možné jak při sjednání úvěru, tak také kdykoli jindy (Kalabis, 2012).

Úvěrové riziko

Na základě informací banka posoudí, jaká je míra úvěrového rizika. Úvěrové riziko je definováno jako situace, že „klient či obchodní partner banky nedodrží sjednané podmínky finanční transakce a bance tím vznikne finanční ztráta“. Aby k takové situaci nedošlo, prověřuje se bonita klienta pomocí úvěrové analýzy a případným požadováním různých zajišťovacích nástrojů (např. ručení, záruky, zástava movitých i nemovitých věcí).

U fyzických osob – spotřebitelů – stačí bankám rozbor, ve kterém si zjistí, zda příjmy žadatele o spotřebitelský úvěr stačí na pokrytí jeho výdajů pro přijetí nového úvěru. Využívají k tomuto účelu tzv. credit scoring. Je to bodovací analýza, při které se používají speciální programy. Ty mívá každá banka své vlastní (Kalabis, 2012). V nich zpracovává historická data klienta, informace získané od klienta, informace z interních zdrojů (pokud žadatel byl jejím klientem), z externích zdrojů (spotřebitelské registry), osobní data žadatele (věk, pohlaví, počet dětí, doba zaměstnání, příjem a další) a přiřazuje k nim váhy. Vážená kritéria se sečtou a výstupem je bodové hodnocení žadatele. Toto bodové ohodnocení určuje, s jakou pravděpodobností splatí žadatel požadovaný úvěr, a na jeho základě se banka rozhodne, zda mu požadovaný úvěr poskytne (Revenda, 2012).

3.4.2 Uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru

Náležitosti smlouvy o spotřebitelském úvěru

Pokud je výsledek posuzování žadatele o spotřebitelském úvěru pozitivní, dochází k uzavření úvěrové smlouvy, která umožní čerpání úvěru ve sjednaném časovém úseku. Ke smlouvě o úvěru se vztahuje Zákon o spotřebitelském úvěru č. 147/2012 Sb., dále Obchodní zákoník (§497 – 507), Občanský zákoník, příslušné předpisy evropských orgánů a institucí a další právní předpisy, které spadají do oblasti práva veřejného (Dohnal, 2011).

Smluvními stranami je věřitel a spotřebitel. Věřitel je fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje spotřebitelský úvěr v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu podnikání. Spotřebitel je fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti ani v rámci samostatného výkonu povolání a uzavřením smlouvy se dostává do pozice dlužníka. Věřitel se smlouvou o úvěru zavazuje, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky. Dlužník se zavazuje k vrácení poskytnutých prostředků a zaplacení úroků. Smlouva o úvěru musí mít písemnou formu a musí obsahovat tato ustanovení:

- identifikaci obou smluvních stran
- charakteristiku a výši úvěru
- výši úroků a poplatků
- způsob čerpání úvěru (čerpání jednorázové, pravidelné nebo nepravidelné nebo postupné)
- způsob splácení úvěru
- zajištění úvěru
- specifické podmínky pro splácení úvěru
- podpisy smluvních stran a závěrečnou klauzuli o platnosti a účinnosti úvěrové smlouvy.

Součástí úvěrové smlouvy bývají další dokumenty. Jde o přehled všeobecných obchodních podmínek, sazebních cen a odměn, případně dokladů k úvěrovému zajištění (např. zástavní smlouvy).

V §11 zákona o spotřebitelském úvěru je stanoveno, že spotřebitel může od smlouvy odstoupit do 14 dnů ode dne uzavření smlouvy. Odstoupení od smlouvy musí být podáno písemně. Rozhodující je den odeslání. Spotřebitel pak musí do 30 dnů od odeslání informace

o odstoupení vrátit věřiteli zapůjčenou jistinu a za období, kdy byl úvěr čerpán do doby vrácení jistiny, zaplatit úrok.

3.4.3 Úrok, úroková sazba, koeficient navýšení a RPSN

Posuzování a fungování spotřebitelských úvěrů souvisí s dalšími pojmy, které svým způsobem vypovídají o úrovni platebních podmínek úvěru. Jsou to:

- úrok – je cena za zapůjčení peněz z pohledu dlužníka a z pohledu věřitele odměna za poskytnutí finančních prostředků. Výše úroku se udává v peněžních jednotkách a je závislá na době trvání, velikosti úvěru a úrokové sazbě. Úroky jsou zjednodušeně vypočítány podle vzorce: $\text{Úrok} = (\text{jistina} * \text{úroková sazba} * \text{počet dní}) * (360 * 100)$
Číslo udává metodu, v tomto případě metodu 30/360. To znamená, že se využívá fikce 360 dní v roce a 30 dní v měsíci. Tato metoda se využívá ve většině zemí (Kalabis, 2012).
- Úrokovací období - období, za které se účtují úroky z klientova účtu. Z hlediska klienta je výhodnější co nejkratší úrokové období.
- Úroková míra (sazba) představuje výši úroku vyjádřenou v procentech a vztahující se k určité délce časového období. Většinou se týká období jednoho roku. Úroková míra se obvykle liší podle odvětví, jeho rozvojových tendencí (jistota včasné návratnosti úvěru), podle bonity klienta a podle nabídky a poptávky po penězích (Revenda et al., 2012).
- Výpůjční úroková sazba je procentní úroková sazba, pevná nebo pohyblivá, která je ročně uplatňována na čerpanou výši spotřebitelského úvěru (zákon č. 145/2012 Sb., o spotřebitelském úvěru).
- Referenční úroková sazba je sazba, která se používá jako základ pro výpočet jakéhokoli úroku a kterou si mohou smluvní strany ověřit z veřejně přístupného zdroje, ale sami ji nemohou jakkoli ovlivnit (zákon č. 145/2012 Sb., o spotřebitelském úvěru).
- Koeficient navýšení je podíl mezi celkovou částkou splátek včetně započtení úroků a poplatků na jedné straně a výší úvěru na straně druhé. Tento ukazatel však nezohledňuje časovou hodnotu peněz, a proto úvěry se stejnou výší, ale rozdílnou dobou splatnosti, budou mít odlišné vypovídací hodnoty.
- Pevné úrokové sazby jsou konstantní po celou dobu trvání vztahu a jsou vhodné především pro krátkodobé obchodní případy. Stanovuje se stupeň odchylky, který je závislý na stupni rizika věřitele.

- Pohyblivé úrokové sazby se tvoří pomocí pevné odchylky po celou dobu obchodního případu a indikativní sazby. To je sazba stanovená na základě fixingu vybraných bank (Praha, Londýn) a lépe odráží momentální cenu peněz na mezibankovním trhu. Proto jsou pro banku i klienta méně rizikové, pokud by došlo k výraznějším pohybům.
- Úrok z prodlení, který náleží věřiteli při zpoždění splátek. Jeho výše odpovídá repo sazbě stanovené ČNB a je vyhlášována ve Věstníku ČNB, a připočítává se k ní 8% bodů.

Roční procentní sazba nákladů (RPSN)

Z §3 Zákona o spotřebitelském úvěru vyjadřuje RPSN celkové náklady spotřebitelského úvěru spotřebitele. RPSN je jedním z ekonomických ukazatelů, který vypovídá o podmínkách úvěru. Prostřednictvím RPSN lze porovnávat úvěry a půjčky od různých finančních subjektů a potvrdit výhodnost či nevýhodnost poskytovaného produktu. RPSN je vyjádřena v procentech, rozpočtena na celou dobu splácení a přepočtena na kalendářní rok (Kociánová, 2012).

Pro výpočet RPSN se zohledňuje úhrada jistiny a úroku, ale také další náklady na spotřebitelský úvěr. Mohou to být například:

- poplatky za uzavření k posouzení žádosti o úvěr
- poplatky vážící se k posouzení žádosti o úvěr
- poplatky za vedení a správu úvěrového účtu
- poplatky za převody peněžních prostředků
- poplatky za pojištění nebo záruku pro případ neschopnosti spotřebitele splácet úvěr
- poplatky provizí.

Nejsou sem zahrnovány sankce, úroky z prodlení, smluvní pokuty, nebo jiné mimořádné náklady (Česká obchodní inspekce, 2016).

Výpočet RPSN se počítá podle vzorce:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-s_l}$$

kde

X – RPSN,

m – číslo posledního čerpání,

k – číslo čerpáním proto $1 \leq k \leq m$,

C_k – částka čerpání k ,

t_k – interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následujícího čerpání, proto $t_1 = 0$,

m' – číslo poslední splátky nebo platby poplatků,

l – číslo splátky nebo platby poplatků,

D_l – výše splátky nebo platby poplatků,

S_l – interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky nebo platby poplatků (Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru).

Výsledná hodnota udávaná v procentech musí být vyjádřena s přesností na nejméně jedno desetinné místo. Pro výpočet je možné použít různé programy nebo finanční kalkulačky. Příklady výpočtu si spotřebitel může najít na stránkách např. Finančního arbitra. Věřitel je povinen hodnotu RPSN uvádět ve všech fázích jednání s klientem. Tento údaj je povinnou součástí předmluvních informací i každé smlouvy. Musí být i součástí reklamy, pokud tato reklama obsahuje nějaký údaj o nákladech. U žadatele může někdy dojít k záměně pojmu RPSN a úrokovou sazbou. Roční výpůjční sazba nevyovídá dostatečně o celkových nákladech, které musí spotřebitel zaplatit, kdežto RPSN je vyšší právě z důvodů započítaných dodatečných nákladů spojených s úvěrem. Spotřebitel by se tedy neměl nechat zlákat nízkou úrokovou sazbou, za kterou by se mohly skrývat vysoké poplatky a další platby a nabízený úvěr by nemusel být tak výhodný, jak se jeví.

3.5 Způsob poskytování a splácení úvěrů a řešení problémů při nesplácení úvěrů

Z hlediska poskytování (čerpání) úvěrů rozlišujeme dva základní způsoby:

1. jednorázové
2. postupné – kdy je domluvena maximální výše a doba čerpání.

Z hlediska lhůty splatnosti se používají dvě metody:

- splácení jednorázové – když je úvěrovaný objekt určen k prodeji, nebo když je doba realizace úvěrovaného objektu krátkodobá.
- Splácení postupné – to může být buď pravidelné (periodické) nebo nepravidelné. Nepravidelné splácení se používá v případech, kdy k realizaci hodnoty úvěrového

objektu dochází postupně v delším období a poskytnutý úvěr tedy musí mít delší dobu splatnosti. Je výhodné pro dlužníka, protože si sám upravuje výši splátek.

U pravidelného (periodického) splácení se uplatňují tři systémy:

1. Systém degresivních splátek spočívá v tom, že úmor je po celou dobu stanoven pevnou (konstantní) částkou, úrok stále klesá a celková splátka má trvale klesající (degresivní) charakter. Dlužník zaplatí v porovnání s jinými systémy celkové méně na úrocích. Jeho nevýhodou je, že na počátku splácení úvěru jsou splátky nejvyšší.
2. Systém lineárních (anuitních) splátek – jeho podstatou je konstantní splátka a úmor roste úměrně k poklesu úroku. Předností tohoto systému je neměnná výše splátek. Využívá se u dlouhodobých a spotřebitelských úvěrů.
3. Systém progresivních splátek je založený na rychlejším růstu splátek úmoru, než je pokles úroku. Splátky pak celkově rostou. Výhodou pro klienta je skutečnost, že splátky jsou zpočátku nízké a po dobu jednoho roku jsou konstantní. Tato metoda se používá v období vyšší míry inflace (Syrový, Tyl, 2011).

Klient se vlivem různých okolností může dostat do finančních problémů a není schopen splácet. Pokud si klient nesjedná pojištění, měl by v co nejkratší době kontaktovat věřitele a sdělit mu důvody, proč nebude moci nějakou dobu splácet. Zároveň musí předložit případné důkazy, které potvrdí vzniklou životní situaci. Je pak v zájmu věřitele i dlužníka dohodnout se na řešení. Věřitel může klientovi nabídnout například prodloužení doby splatnosti, odklad splátek po dobu trvání dané životní situace nebo přenechání dluhu třetí osobě, nejčastěji z klientova nejbližšího okruhu. Pokud klient včas věřitele neinformuje, může dojít k prohlubování problému, ke zhoršení situace a nakonec se klient ocitne v úvěrových registrech nebo v registru dlužníků.

Jiná situace nastane, když klient bez závažných důvodů přestane úvěr splácet. Záměr nesplácet sjednaný úvěr může být ze strany věřitele chápán jako podvodné jednání či trestný čin se všemi právními důsledky. Na takové jednání věřitel může reagovat udělením sankcí, které byly sjednány ve smlouvě o spotřebitelském úvěru, nebo může využít možnosti odstoupit od smlouvy s okamžitou platností a vymáhat dlužnou částku i sankční poplatky jinou cestou. V nejhorším případě věřitel přistoupí k vymáhání dluhu klienta na základě soudního nebo rozhodčího řízení, nebo přistoupí k exekučnímu řízení.

Mimořádné řešení probíhá v případě, kdy klient se dohodne na řešení s věřitelem. Věřitel podá návrh na řešení mimosoudní cestou. Výsledkem pak bývá vytvoření nového splátkového kalendáře, podle kterého klient plní své závazky.

Soudní řešení je nejúčinnější, ale také nejdelší způsob, jak spory mezi dlužníkem a věřitelem vypořádat. Soudní řízení ve většině případů končí exekucí uvalenou na dlužníka. Pohledávky věřitele jsou pak vypořádány zpeněžením majetku dlužníka nebo novým splátkovým kalendářem, který navrhne soud.

Rozhodčí řízení je účinná a rychlá forma řešení sporů mezi klientem a věřitelem. Je také nejméně nákladná. O sporu rozhoduje rozhodce nebo rozhodčí soud na základě zmocnění, k jehož doložení slouží rozhodčí smlouva. Hlavní roli v ní hrají soukromoprávní styky. Rozhodčí řízení je upraveno zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů.

Způsob řízení ve sporu mezi klientem a věřitelem při nesplácení úvěru finančním arbitrem lze použít jen v případě, pokud v té věci nezasahoval soud nebo pokud došlo k soudním řízením. V souladu se zákonem může požádat o řízení pouze věřitel.

Pokud věřitel nesplácení sjednaného úvěru vyhodnotí jako úpadek dlužníka, má možnost zahájit insolvenční řízení oddlužení (osobní bankrot). To probíhá buď formou zpeněžení majetku dlužníka, nebo plněním splátkového kalendáře. Dlužník musí splatit během pěti let alespoň 30% svého dluhu, zbytek dluhu se odmaže. Pro dlužníka s vidinou exekutora může toto období znamenat velký restart a vysvobození, ale je to také období dodržování tvrdých pravidel a nekompromisních podmínek. I v případě zájmu o oddlužení je dobré nechat si poradit od odborníků, kteří pomohou především s formální stránkou. Je ale důležité pečlivě vybírat, protože oddlužovacích agentur je na českém trhu celá řada. Služba některých z nich se může prodrazdit a prohloubit finanční a sociální problém dlužníka a navíc poškodit i zájmy bankovních i nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. Důvodem zadlužení bývá často lichva. Jsou to půjčky s extrémně vysokými úroky a poplatky, ale právní úprava nestanovuje žádnou konkrétní hranici, od které by se podmínky poskytnutí úvěru považovaly za lichvu. Poskytovatel často využije tíseň, nezkušenost, rozumovou slabinu nebo lehkomyšlnost a získá plnění, které je v hrubém nepoměru s tím, co vynaložil on. Podle §1796 občanského zákoníku je lichva trestným činem, ale její prokázání je velmi složité.

3.6 Ochrana spotřebitele

V České republice pravidla ochrany spotřebitele při sjednávání spotřebitelského úvěru vychází ze situace, že osoba spotřebitele nemá dostatečné zkušenosti ani znalosti v této oblasti. Spotřebitel nakupuje určité finanční produkty jen několikrát za svůj život a nemůže vycházet ze svých dřívějších zkušeností, postupů, popřípadě chyb a neumí tedy správně posoudit, zda konkrétní nabídka je vhodná pro jeho potřeby. Mnohé finanční produkty jsou komplikované a porozumět jim předpokládá určité znalosti i předchozí zkušenosti.

Cílem ochrany spotřebitele je tedy jeho zabezpečení jako slabší strany závazkového smluvního vztahu.

3.6.1 Spotřebitelská politika v České republice

Spotřebitelská politika v České republice vychází ze spotřebitelské politiky EU, která má čtyři hlavní cíle:

1. chránit spotřebitele před závažnými riziky a hrozbami
2. dávat spotřebiteli jasné, přesné a ucelené informace
3. zajišťovat jejich práva a poskytovat jim přístup k rychlému a účinnému řešení případných konfliktů s prodejci produktů
4. aktualizovat práva spotřebitelů na základě ekonomických a sociálních změn.

Právní předpisy schválené Evropským parlamentem a Radou pak členské státy zavádějí do svých právních systémů (Evropská komise, 2014).

V České republice je to nový Občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), který upravuje Obecná ustanovení o závazcích ze smluv uzavíraných spotřebitelem (§ 1810 – 1819) a Finanční služby uzavírané na dálku (§1841 – 1851). Nejdůležitější právní předpis představuje zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele a významné prvky ochrany spotřebitele jsou obsaženy i v zákoně o spotřebitelském úvěru (zákon č. 145/2010 Sb.). Ochrana spotřebitele zahrnuje ochranu především proti

- nekalým praktikám, k nimž patří užití nepravdivých údajů, opomenutí důležité informace, načasování, místo a trvání praktiky nevhodné pro klienta, sjednávání pod nátlakem, výhrůžnost a urážlivost jednání, narušení koncentrace klienta, vědomé využití nepříznivé situace spotřebitele

- diskriminací spotřebitele – různé podmínky pro klienty
- používání směnky nebo šeku
- zajištění spotřebitelského úvěru zástavním právem k nemovitosti.

Také zákon č. 229/2002 Sb. o finančním arbitrovi obsahuje pomoc spotřebiteli, kdy je finanční arbitr oprávněn k rozhodování sporů mezi poskytovateli finančních služeb a jejich klienty mimosoudní cestou.

Významnou úlohu v ochraně spotřebitele hrají nevládní instituce. Jsou to spotřebitelská sdružení, právně poradenská centra, portály zaměřené na problematiku osobních financí a různé vzdělávací instituce. Jsou to např.:

- Asociace občanských poraden – organizuje vzdělávací programy, realizuje projekty Spotřebitelské poradenství a Dluhové poradenství
- dTest – vydává spotřebitelský časopis, kde publikuje výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, dále informuje o spotřebitelských právech a radí, jak tato práva účinně uplatňovat
- Evropské centrum – nabízí bezplatné informace, rady a pomoc ohledně práv spotřebitelů v zemích Evropské unie, Norska, Islandu, zprostředkování mimosoudního řešení sporů, podílí se na tvorbě evropské spotřebitelské legislativy
- Občanské sdružení SPES - nabízí internetové poradenství pro zadlužené domácnosti, připravuje vzdělávací projekty pro širokou veřejnost a provádí průzkumy a analýzy finančního trhu
- Poradna při finanční tísni – poskytuje právně – poradenskou činnost nejen pro občany ve finanční tísni, ale i v hrozící či existující platební neschopnosti nebo v exekuci
- Sdružení českých spotřebitelů - jeho hlavním cílem je zvyšování informovanosti spotřebitelů o jejich právech a povinnostech
- Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace - provádí osobní, telefonické a internetové právní poradenství pro spotřebitele
- Webové portály, jako např. Peníze.cz, Měšec.cz, Bankovnipoplatky.com, Ihned.cz a další – publikují odborné články ohledně finančních produktů a problematiky osobních financí.

Výčet všech subjektů je velmi různorodý a v případě potřeby se spotřebitel může rozhodnout, na koho se se svým dotazem či problémem obrátit. Pokud by si chtěl vzít úvěr a nebylo by to

nic urgentního, určitě by si v klidu měl projít výše uvedené portály. Jsou v nich uvedené velmi zajímavé informace a postupy, jak si vybrat správný úvěr nebo jak nespadnout do dluhové pasti. Pokud by již půjčku měl a došlo by k nějakému sporu, v první řadě by se měl snažit celý problém vyřešit přímo s věřitelem a v případě neúspěchu by se měl obrátit na finančního arbitra. Je velmi pozitivní, že existuje více možností, jak získat kvalitní informace a rady a vědět, na koho se se svým problémem obrátit.

3.6.2 Úvěrové registry

Pokud úvěr není splacen v dohodnutém termínu a v plné výši, dostává se dlužník do prodlení a následně na něj dopadají sankce v podobě pokut, úroků z prodlení apod. V případě dalšího prodlení je dlužník zapsán do úvěrového registru. Je to elektronická databáze, kde jsou shromážděny osobní údaje dlužníka, výše jeho dluhů a přehled o jeho platební morálce. Může také obsahovat údaje o osobách, které za poskytnutý úvěr ručí. Úvěrový registr obsahuje identifikační údaje klienta, údaje o jeho bonitě a úvěrovou historii klienta (jak čerpal, jak splácel, jaký úvěr a ve které bance mu je poskytnut apod.). Úvěrové registry lze členit podle různých hledisek. Základní rozdělení je na registr pozitivní a negativní.

Pozitivní registr obsahuje všechny informace o platební morálce všech klientů, kterým byl úvěr poskytnut. Pokud je klient veden v tomto registru, je zvýhodněn při posuzování své žádosti o úvěr (např. výhodnější úrokovou sazbou).

Negativní registr obsahuje pouze takové klienty, kteří z hlediska splácení poskytnutého úvěru mají špatnou platební morálku.

Úkolem registrů je poskytovat údaje o klientech, které věřitelé potřebují pro poskytování úvěrů, zamezit poskytování úvěrů nebonitním klientům a urychlit proces posuzování žádostí o úvěry. Úvěrové registry jsou zásadním předpokladem pro výměnu informací mezi bankovními a nebankovními subjekty, jež jsou účastníky registru.

V současné době existují v České republice tyto registry:

Centrální registr spravovaný ČNB je informační systém, který soustřeďuje informace o úvěrových závazcích fyzických osob – podnikatelů – a právnických osob a umožňuje operativní výměnu těchto informací mezi účastníky Centrálního registru úvěrů. Jeho účastníkem jsou všechny obchodní banky a pobočky zahraničních obchodních bank, které

působí na území České republiky. Předmětem registrace úvěrů jsou současné a potenciální závazky klientů, které zahrnují úvěrové riziko bez ohledu na velikost pohledávky účastníka registru s výjimkou debetů na běžných účtech. Nejsou v něm registrovány údaje o spotřebních úvěrech fyzických osob, hypotečních úvěrech, ani údaje o ručitelských závazcích. Pro klienty – spotřebitele nemá Centrální registr žádný hlubší význam a nemá vliv na rozhodování bank o jejich žádostech o úvěr (Centrální registr dlužníků České republiky, 2016).

Bankovní registr klientských informací (BRKI) vede databázi pozitivních i negativních informací o bonitě, důvěryhodnosti a o platební morálce jednotlivých klientů, tedy o celkové úvěrové angažovanosti klienta a o čerpání jednotlivých úvěrových produktů. Poskytuje bankám informace o kompletní úvěrové historii klienta a klientům naopak poskytuje možnost budovat si svou úvěrovou historii. Klienty jsou občané – spotřebitelé i podnikatelé. Účastníky registru se mohou stát všechny obchodní banky, které aktivně působí na českém trhu. Registr je spravován společností CBCB – Czech Banking Credit Bureau a.s. (CBCB Czech Banking Credit Bureau, 2016).

Nebankovní registr klientských informací (NRKI) je veden společností CNCB - Czech Non – Banking Credit Bureau z. s. p. o. Spravuje databázi o úvěrových produktech klientů leasingových společností, společností poskytujících spotřebitelské úvěry a faktoringové společnosti. Uživatelé nebankovního registru si tak mohou ověřovat bonitu svých klientů. Jde např. o informace, zda klient plní své závazky včas a řádně splácí. NRKI obsahuje údaje o smluvních vztazích mezi věřiteli a jejich klienty, důvěryhodnost a platební morálku klientů i výši úvěru a splátek. Zařazení klientů je podmíněno poskytnutím souhlasu se zpracováním klientských dat v NRKI. Zároveň si klient může žádat o zaslání úvěrové zprávy z registru (CNCB - Czech Non – Banking Credit Bureau z.s.p.o., 2016).

Registr SOLUS, z.s.p.o. (Sdružení na ochranu leasingu a úvěrů spotřebitelům) je sdružením, jehož členy jsou bankovní i nebankovní finanční instituce, ale také poskytovatelé telekomunikačních služeb, někteří distributoři energií a další. Proto SOLUS není jen úvěrovým registrem, ale i registrem jiných nesplněných závazků vůči členům sdružení. Cílem sdružení, který uvádí na svých webových stránkách je „přispívat k prevenci předlužování klientů, k prevenci růstu počtu dlužníků v prodlení, ke zvyšování vymahatelnosti stávajících dluhů po splatnosti a také ke snižování potenciální finanční ztráty věřitelů“ (SOLUS, 2016).

SOLUS provozuje:

- registr spotřebitelů (FO)
- registr právnických a fyzických osob (podnikatelů) (IČ)

Oba registry jsou registry negativní. Záznam o klientově závazku se v registru objeví jedině v případě, že ve vztahu ke společnosti, která je členem SOLUS nesplnil závazky a dostal se do prodlení. Databáze SOLUS je určena výhradně pro potřebu členů sdružení a informace mohou využívat jen oni. Záznamy se v registrech aktualizují pravidelně jednou měsíčně a jsou uchovávány po dobu tří let od splacení dluhu, pokud jde o záznam od banky nebo nebankovní úvěrové instituce (Kalabis, 2012).

- pozitivní registr

Tento registr shromažďuje i pozitivní informace o klientech, kteří žádají o poskytnutí úvěru u některého z členů sdružení SOLUS. To znamená, že vypovídají o skutečnosti, že klient řádně a včas plní své povinnosti. Podle údajů pak lze snáze a přesněji zhodnotit, zda klient je schopen unést další finanční zatížení. Pokud žádosti potenciálního klienta není vyhověno nebo je žádost odvolána samotným klientem, údaje jsou v registru uchovávány maximálně 6 měsíců.

3.7 Zadluženost domácností

Z časové řady ČNB vyplývá, že zadlužení domácností roste, jak je uvedeno v grafu č. 1. Přispívá k němu zejména důvěra občanů ve vývoj schopnosti splácet, nízká nezaměstnanost a rostoucí mzdy.

V srpnu 2016 činila zadluženost domácností 1,388 bilionů korun, v září 2016 stoupla o 10 miliard korun na 1,398 bilionů. V září 2015 to bylo 1,308 bilionů korun, tedy meziroční nárůst je značný. Z celkového množství úvěrů činí 70% úvěrů na bydlení, 18,4% na úvěry spotřební a 11,5% na další půjčky a úvěry. Dalším zdrojem údajů o zadluženosti domácností jsou údaje z Bankovního i Nebankovního registru klientských informací. Tyto registry uvádějí meziroční nárůst zadlužení proti roku 2015 o 134 miliardy. Počet smluv vzrostl o 26 000 osob. Průměrná částka na jednu osobu s dlouhodobým dluhem je 1,33 milionů Kč, průměrná částka dlužníka s krátkodobým dluhem je 136 000 Kč. Dluhy na spotřebitelských úvěrech činí 264 920,20 Kč. Platební disciplína nejvíc zaostává právě v oblasti spotřebního úvěru. Přes tyto údaje je třeba říci, že zadluženost domácností ve srovnání se světem je v České republice nižší. Např. zadluženost domácnosti v Anglii je oproti České republice šestkrát větší (ČNB, 2016).

Graf 1: Zadluženost domácností v bilionech Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z ČNB, 2016

Z posledního průzkumu agentury Ipsos pro společnost Partners, který byl zpracován v rámci vzdělávacího projektu „Den finanční gramotnosti“ vyplynulo, že více než polovina české populace nemá dobrý přehled o úvěrech, i když s nějakým druhem úvěru má zkušenost každý druhý Čech. Jde tedy o to, aby ten, kdo se rozhodne vzít úvěr, si našel finančního poradce, který mu pomůže vybrat nejvhodnější produkt. Protože je obecně malá finanční gramotnost, často se dobře nevyzná zájemce o úvěr ani v přehledech o úvěrech na internetových portálech. Pokud klient ztratí přehled o velikosti dluhu, objemu spotřeby a množství úspor, může snadno dojít k neschopnosti splácet své úvěry, nárůstu zadlužování a nakonec k exekuci.

Je dobré vědět, že existují i neziskové organizace a bezplatné občanské poradny (např. Poradna při finanční tísni), které poskytují poradenství dlužníkům v exekuci, právním i mimosoudním vymáhání, zpracovávají návrhy na osobní bankrot a pomohou žadatelům o půjčku (ČLFA, 2013).

Do dalšího vývoje zadlužování domácností přinese nové prvky nový zákon o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb. ze dne 14. 7. 2016. Tento zákon překládá komplexní vymezení ochrany spotřebitele a stanoví pravidla regulace všech úvěrů pro spotřebitele. Pro spotřebitele jde o jasné vymezení práv a pro současné pochybné poskytovatele spotřebitelských úvěrů většinou konec legálních aktivit.

Hlavní změny se týkají

- nastavení stropu sankce při nesplácení (pokuta ve výši 0,1% z dlužné částky, za den prodlení, penále a pokuty nesmí překročit 50% dlužné částky – maximálně 200 000 Kč)
- více možností předčasně splatit (ročně bezplatně splatit až 5% hypotéky, při prodeji nemovitosti jednorázově splatit hypotéku za náhradu ve výši 1% z předčasně splacené částky – maximálně 50 000 Kč, zcela zdarma splatit předčasně hypotéku v těžkých životních situacích)
- povinnost bank potvrdit zájemci procentní sazbu nákladů (RPSN)
- pro nebankovní subjekty stanoví požadavek na základní kapitál ve výši alespoň 20 milionů korun
- povinnost poskytovatele prověřit schopnost zájemce splácet řádně úvěr ze svých příjmů, jinak bude smlouva neplatná
- kontrolu nad poskytovateli a zprostředkovateli spotřebitelských úvěrů převezme od ČOI ČNB, která bude rozhodovat o udělení licencí
- ČNB bude dohlížet i na nelegální poskytování úvěrů, za které může uložit pokutu až do výše 20 milionů korun
- zprostředkovatel bude muset mít zkoušku z odborné způsobilosti, středoškolské vzdělání nebo tříletou praxi v oboru
- spory mezi věřiteli a klienty bude řešit pouze soud.

4 Vlastní práce

4.1 Profily vybraných bankovních a nebankovních institucí

4.1.1 Česká spořitelna a.s.

Česká spořitelna, a.s. je největší bankou působící v České republice. Byla založena v roce 1825. Od roku 2002 je členem koncernu Erste Group, jehož mateřskou společností je Erste Group Bank AG se sídlem ve Vídni. Česká spořitelna, a.s. se orientuje na drobné klienty, malé a střední firmy, města a obce, velké korporace a poskytuje bankovní služby i technologické inovace. Pro potřeby movitějších klientů zřídila nové osobní bankovníctví BLUE. Členové finanční skupiny České spořitelny jsou v České republice

- Erste Corporate Finance, a.s.
- Erste Energy Services, a.s.
- Erste Faktoring, a.s.
- Erste Leasing, a.s.
- Erste Grantika Advisory, a.s.
- ČS do domu, a.s.
- sAutoleasing, a.s.
- Věrnostní program iBOD, a.s.
- Realitní společnost ČS, a.s.
- RAICO České spořitelny, a.s.
- MOPET CZ, a.s.

Česká spořitelna, a.s. nabízí spotřebitelské úvěry:

- Půjčka
- Půjčka pro studenty
- Spotřebitelský úvěr
- Peníze na klik
- Kreditní karta
- Kreditní karta pro studenty
- Kontokorent
- Konsolidace půjček.

V prvním pololetí roku 2016 činil objem spotřebitelských úvěrů 15,9 miliard Kč + 17% (Česká spořitelna, 2017).

4.1.2 Československá obchodní banka, a.s.

Československá obchodní banka, a.s. je stoprocentní dceřinnou společností KBC Bank NV. ČSOB a.s. byla založena státem v roce 1994 a privatizací v roce 1999 se jejím majitelem stala KBC Bank se sídlem v Bruselu. V roce 2002 převzala investiční a poštovní banku (IPB) a do roku 2007 působila i na slovenském trhu. Je jednou ze tří největších poskytovatelů bankovních služeb v České republice. Finanční skupina ČSOB a.s. v České republice zahrnuje tyto společnosti:

- Hypoteční banku
- Českomoravskou spořitelnu
- ČSOB Astet Management
- ČSOB Penzijní společnost
- ČSOB Leasing
- ČSOB Factoring
- ČSOB Pojišťovna
- Patria Online.

V retailovém bankovníctví působí pod obchodní značkou ČSOB a.s. (pobočky), Era (finanční centra) a Poštovní spořitelna (Obchodní místa České pošty). ČSOB a.s. poskytuje služby fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. Kromě standardních služeb patří do produktového portfolia

- hypotéky a půjčky na financování potřeb na bydlení
- pojistné produkty
- penzijní fondy
- factoring a leasing
- služby spojené s akciemi.

ČSOB a.s. nabízí také následující spotřebitelské úvěry:

- Půjčka na cokoli
- Půjčka na lepší bydlení
- Autopůjčka
- Americká hypotéka
- Povolené přečerpání běžného účtu
- Povolené přečerpání k ČSOB studentskému kontu
- Kreditní kartu
- Kreditní kartu pro studenty

- refinancování půjček.

Výše spotřebitelských úvěrů za pololetí roku 2016 činila 22,3 miliard Kč + 12% (ČSOB, 2017).

4.1.3 Komerční banka, a.s.

Tato banka vznikla v roce 1990 jako státní podnik, v roce 1991 se stala akciovou společností. Od roku 201 je součástí mezinárodní skupiny Sociétés Générale se sídlem ve Francii.

Komerční banka, a.s. je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. Nabízí i specializované služby – penzijní připojištění, stavební spoření, faktoring, pojištění, spotřebitelské úvěry.

Skupina KB zahrnuje tyto společnosti:

- Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.
- KB penzijní společnost
- KB Faktoring
- KB Pojišťovna
- ESSOX s.r.o.
- Cataps, s.r.o.
- Czech Banking Credit Bureau
- Protos
- KB Real Estate
- Bastion European investments, a.s.
- VN 42, s.r.o.
- NB 33, s.r.o.

Komerční banka, a.s. nabízí tyto spotřebitelské úvěry:

- Optimální půjčka
- Osobní půjčka
- Perfektní půjčka
- Prémium půjčka
- Úvěr Garant
- Úvěr Gaudeamus
- Autopůjčka
- Zonky
- Americká hypotéka

- Hypotéka na cokoli
- Povolený debet Start
- Profiúvěr
- Kontokorent.

Ve třetím čtvrtletí roku 2016 dosahoval objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů 34,9 miliard Kč + 17% (Komerční banka, 2017).

4.1.4 Raiffeisenbank a.s.

Raiffeisenbank a.s. je univerzální bankou, která působí na českém trhu od roku 1993. Společnost Raiffeisenbank a.s. náleží rakouské finanční společnosti Raiffeisenbank International AG. Ta vznikla v roce 2010 spojením Raiffeisen Zentralbank Österreich AG a Raiffeisenbank International Bank - Holding AG. Raiffeisenbank a.s. poskytuje široké spektrum bankovních služeb soukromé i firemní klientele. Poskytuje i specializované služby hypotečních center, osobních, firemních i podnikatelských poraden. Disponuje množstvím poboček, klientských center a bankomatů v celé České republice. Raiffeisenbank a.s. je pátou největší bankou na českém trhu.

Členové finanční skupiny Raiffeisen jsou ještě

- Raiffeisen stavební spořitelna
- Raiffeisen investiční společnost
- UNOQUA pojišťovna, a.s.

Spotřebitelům nabízí Raiffeisenbank a.s. tyto úvěry:

- Osobní půjčka
- Účelová půjčka
- Rychlá půjčka
- Osobní půjčka pro naše klienty
- Povolený debet
- Kontokorentní úvěr
- Kreditní karta Style
- Kreditní karta DELUXE
- Kreditní karta EASY
- Refinancování a konsolidace.

Za první pololetí v roce 2016 dosahoval objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů 181,5 miliard Kč + 6,7% (Raiffeisenbank, 2017).

4.1.5 COFIDIS s.r.o.

Je na trhu v České republice od roku 2004. Byla založena francouzskou společností COFIDIS Participation, většinový podíl jejích akcií vlastní skupina CARMEN.

COFIDIS S.R.O. se specializuje na poskytování úvěrů na dálku. Nabízí především spotřebitelské a revolvingové úvěry:

- úvěr na cokoli (Cofiklasik)
- osobní úvěr (Cofiflexi)
- partnerskou půjčku
- novomanželskou půjčku
- nákup na splátky Cofidis
- kreditní kartu Cofidis (Cofidis, 2017).

4.1.6 Home Credit a.s.

Je členem skupiny Home Credit a.s. a byla založena společností PPF Goup NV v roce 1996. Je členem České leasingové a finanční asociace, regisru SOLUS, využívá Nebankovní registr klientských informací i Bankovní registr klientských informací.

Specializuje se na spotřebitele a poskytuje širokou škálu služeb. Od zřízení běžného účtu, správu vkladů až po řadu spotřebitelských úvěrů:

- bezhotovostní půjčka
- úvěr na automobil
- půjčka v místě prodeje
- expres půjčka po telefonu
- Japonská půjčka
- půjčka on – line
- nákup na splátky
- kreditní karty
- konsolidace úvěrů.

V první polovině roku 2016 poskytl úvěry ve výši 5,6 miliard Kč (Home Credit, 2017).

4.1.7 Provident Financial s.r.o.

Patří do mezinárodní skupiny International Personal Finance (IPF) sídlící ve Velké Británii. V České republice působí od roku 1997. Provident Financial s.r.o. nabízí českým spotřebitelům neúčelové hotovostní i bezhotovostní spotřební úvěry, půjčky bez ručitele a bez skrytých poplatků.

Poskytuje tyto spotřebitelské úvěry:

- Půjčka v hotovosti
- Půjčka na účet
- Půjčka na ruku
- Půjčka ihned
- Rychlé peníze
- Rychlá půjčka
- Rychlé půjčky
- Nebankovní půjčky
- Hotovostní půjčky
- Srovnání půjček
- Kalkulačka půjček (Provident, 2017).

4.1.8 Zonky s.r.o.

Zonky s.r.o. jsou na našem trhu registrovány od roku 2015 jako poskytovatel služeb malého rozsahu.

Služba probíhá online a nabízí lidem možnost půjčovat si mezi sebou za výhodných podmínek. Lidem, kteří mají volné prostředky a chtějí je investovat, nabízí větší úrok než kterýkoli spořicí účet. Na druhé straně lidem, kteří si potřebují peníze půjčit, zase dává nižší úroky než banky.

Společnost nabízí tyto produkty:

- Půjčky od 20 000 Kč do 500 000 Kč
- Refinancování půjček (Zonky, 2017).

4.2 Profil potenciálního žadatele

Osoba, která je žadatelem o spotřebitelský úvěr

- je občanem ČR starší 18 let
- je zaměstnaná s trvalým příjmem
- nečerpá jiný úvěr ani nemá žádné nesplacené závazky
- požaduje nejméně nákladný úvěr bez dokládání účelu ve výši od 50 000 Kč do 200 000 Kč, splatný do 7 let
- nemá zájem o pojištění úvěru.

4.3 Vybrané produkty podle požadavků potenciálního žadatele o spotřebitelský úvěr

Podle požadavků a předpokladů klienta bylo vybráno 8 produktů od čtyř bank a 4 nebankovních institucí, které budou porovnávány podle daných kritérií.

Tabulka 1: Vybrané produkty bankovních institucí

Bankovní instituce	Produkt
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z internetových stránek

Tabulka 2: Vybrané produkty nebankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce
Home Credit a.s.	Půjčka
Provident Financial s.r.o.	Půjčka zelená v hotovosti
Zonky s.r.o.	Půjčka

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z internetových stránek

4.4 Kritéria pro porovnání jednotlivých produktů

Následujících jedenáct kritérií bude sloužit k porovnání jednotlivých produktů. Pro klienta je zásadní sledovat nejen náklady úvěru, ale měl by znát i další podmínky věřitele.

- minimální výše úvěru
- maximální výše úvěru
- doba splatnosti
- nutnost doložit příjem
- nutnost vlastnit nebo zřídit si běžný účet
- nutnost pojištění
- nutnost zajištění
- minimální úroková sazba
- poplatky spojené s úvěrem
- sankční poplatky
- roční procentní sazba nákladů.

4.4.1 Minimální výše úvěru, maximální výše úvěru, doba splatnosti

Každá banka i nebankovní instituce stanoví minimální výši úvěru. Minimální výše poskytovaných úvěrů ve vybraných institucích jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 3: Minimální výše úvěru, maximální výše úvěru, doba splatnosti stanovená bankami

Banka	Produkt	Minimální výše úvěru	Maximální výše úvěru	Doba splatnosti
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	20 000 Kč	700 000 Kč	12 – 96 měsíců
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	20 000 Kč	800 000 Kč	12 – 96 měsíců
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	30 000 Kč	600 000 Kč	12 – 96 měsíců
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	20 000 Kč	500 000 Kč	6 – 96 měsíců

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 4: Minimální výše úvěru, maximální výše úvěru, doba splatnosti stanovená nebankovními institucemi

Nebankovní instituce	Produkt	Minimální výše úvěru	Maximální výše úvěru	Doba splatnosti
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	20 000 Kč	500 000 Kč	12 – 84 měsíců
Home Credit a.s.	Půjčka	10 000 Kč	200 000 Kč	12 – 84 měsíců
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	10 000 Kč	130 000 Kč	12 nebo 24 měsíců
Zonky s.r.o.	Půjčka	20 000 Kč	500 000 Kč	6 – 84 měsíců

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z uvedených údajů v tabulkách č. 4 a 5 vyplývá, že minimální výše půjčky je v bankovních institucích vyrovnanější, než v institucích nebankovních. Spotřebitelský úvěr lze čerpat již od 10 000 Kč v nebankovní instituci. Úvěr od banky je pak minimální částka 20 000 Kč a je u vybraných bank převládající.

Úvěr je možné čerpat ve vybraných bankách do výše 800 000 Kč, u nebankovní instituce by byla maximální částka, kterou by si klient mohl půjčit 500 000 Kč.

Nejnižší maximum je ve výši 130 000 Kč. Doba splatnosti se pohybuje ve výši od 6 do 96 měsíců.

4.4.2 Nutnost dokládat příjem

Další oblastí zkoumání byla nutnost doložení trvalého příjmu klienta. Klient tedy nemůže být ve zkušební době nebo ve výpovědní lhůtě.

Tabulka 5: Nutnost dokládat příjem u bankovních institucí

Banka	Produkt	Nutnost dokládat příjem
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	ano
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	ano
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	ano
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	ano

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 6: Nutnost dokládat příjem u nebankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt	Nutnost dokládat příjem
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	ano
Home Credit a.s.	Půjčka	ano
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	ano
Zonky s.r.o.	Půjčka	ano

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Je zřejmé, že jak banky, tak nebankovní instituce požadují doložení příjmů. Klienti České spořitelny, a.s. dokládat příjem nemusí.

4.4.3 Nutnost zřídit si běžný účet

Nutnost zřídit si běžný účet u banky poskytující úvěr nebo nutnost vlastnit běžný účet v některé z tuzemských bank v případě nebankovních institucí.

Tabulka 7: Nutnost zřídit si běžný účet u banky poskytující úvěr

Banka	Produkt	Nutnost zřídit si běžný účet
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	ne
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	ne
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	ano
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	ne

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 8: Nutnost vlastnit běžný účet v některé z tuzemských bank v případě nebankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt	Nutnost vlastnit běžný účet
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	ano
Home Credit a.s.	Půjčka	ne
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	ano
Zonky s.r.o.	Půjčka	ano

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Protože u nebankovních institucí existuje možnost splácet hotově, je hledisko na zřízení běžného účtu odlišné od hlediska bank, kde platby probíhají bezhotovostně. Od žadatele o půjčku v České spořitelně, a.s. požaduje banka potvrzení o příjmu nebo daňové přiznání v případě, že klient má běžný účet v jiné bance. Raiffeisenbank a.s. zase nabízí klientovi, který aktivně využívá účtu eKonto Komplex nebo eKonto Smart slevu 1% z úrokové sazby. Z vybraných bank nutnost vlastnit běžný účet vyžaduje Komerční banka, a.s., z nebankovních institucí pak COFIDIS s.r.o. a Provident Financial s.r.o. a Zonky s.r.o.

4.4.4 Nutnost pojištění

V uvedených tabulkách jsou uvedeny výsledky zkoumání povinnosti pojištění v případě ztráty zaměstnání, příjmu z podnikání, pracovní neschopnosti v důsledku nemoci či úrazu a pro případ smrti v souvislosti s úrazem.

Tabulka 9: Nutnost pojištění u banky poskytující úvěr

Banka	Produkt	Nutnost pojištění
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	ne
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	ne
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	ne
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	ne

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 10: Nutnost pojištění v případě nebankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt	Nutnost pojištění
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	ne
Home Credit a.s.	Půjčka	ne
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	ne
Zonky s.r.o.	Půjčka	ne

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z výsledků vyplývá, že nikde z vybraných subjektů není povinnost se pojistit, ale banky nabízejí tuto možnost. Komerční banka, a.s. zajišťuje pojištění zdarma jako součást spotřebitelského úvěru.

4.4.5 Nutnost zajištění úvěru

V tabulkách jsou uvedeny výsledky zajišťování, zda je třeba spotřebitelský úvěr zajistit.

Tabulka 11: Nutnost zajištění u banky poskytující úvěr

Banka	Produkt	Nutnost zajištění
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	ne
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	ne
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	ne
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	ne

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 12: Nutnost zajištění v případě nebankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt	Nutnost zajištění
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	ne
Home Credit a.s.	Půjčka	ne
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	ne
Zonky s.r.o.	Půjčka	ne

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z tabulek je zřejmé, že žádná z institucí nevyžaduje zajištění úvěru.

4.4.6 Minimální úroková sazba

V níže uvedených tabulkách jsou pro porovnání s RPSN informace o minimální úrokové sazbě.

Tabulka 13: Minimální úroková sazba u bankovních institucí

Banka	Produkt	Minimální úroková sazba
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	6,9%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	7,9%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	6,9%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	7,9%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 14: Minimální úroková sazba u bankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt	Minimální úroková sazba
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	6,89%
Home Credit a.s.	Půjčka	7,58%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	10,01%
Zonky s.r.o.	Půjčka	3,99%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Právě na minimální sazbu se bankovní i nebankovní instituce snaží nalákat potenciální klienty, ale často na ni pak klient nedosáhne. U bankovních společností se výše úrokové sazby příliš neliší (od 6,9% do 7,9%). U nebankovních institucí se výše úrokové sazby pohybuje od 3,99% (Zonky s.r.o.) do 10,01% (Provident Financial s.r.o.).

4.4.7 Další poplatky spojené s úvěrem

Součástí plateb spojených s úvěrem je úrok, ale také další poplatky. Ty se pak zahrnují do roční procentní sazby nákladů (RPSN). Součástí RPSN nebývá poplatek za zpracování smlouvy, ten se platí zpravidla při podepsání smlouvy o úvěru.

V tabulkách jsou výčty poplatků jednotlivých věřitelů pro jednotlivé produkty.

Tabulka 15: Další poplatky u produktu Půjčka v České spořitelně, a.s.

Poplatek za sjednání úvěru	1% z poskytnutého úvěru, maximálně 5 000 Kč
Poplatek za správu úvěru	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 16: Další poplatky u produktu Půjčka na cokoli v ČSOB a.s.

Poplatek za sjednání úvěru	zdarma
Poplatek za správu úvěru	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 17: Další poplatky u produktu Osobní úvěr v Komerční bance, a.s.

Poplatek za sjednání úvěru	490 Kč
Poplatek za správu úvěru	zdarma
Cena běžného účtu v případě povinnosti zřídit si běžný účet	50 Kč měsíčně

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 18: Další poplatky u produktu Rychlá půjčka v Raiffeisenbank a.s.

Poplatek za sjednání úvěru	zdarma
Poplatek za správu úvěru	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 19: Další poplatky u produktu Půjčka pro jednotlivce v COFIDIS s.r.o.

Poplatek za sjednání úvěru	zdarma
Poplatek za správu úvěru	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 20: Další poplatky u produktu Půjčka v Home Credit a.s.

Poplatek za sjednání úvěru	zdarma
Poplatek za správu úvěru	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 21: Další poplatky u produktu Půjčka modrá na účet v Provident Financial s.r.o.

Poplatek za sjednání úvěru	500 Kč
Poplatek za administrativní činnost	2 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 22: Další poplatky u produktu Půjčka v Zonky s.r.o.

Poplatek za službu Zonky	2% z půjčené částky
Poplatek za správu úvěru	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z vyhodnocení tabulek vyplývá, že další poplatky nevyžadují ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s., COFIDIS s.r.o. a Home Credit a.s. Další poplatky vyžadují Česká spořitelna a.s., Komerční banka, a.s., Provident Financial s.r.o. a Zonky s.r.o.

4.4.8 Sankční poplatky

Pro hodnocení výhodnosti spotřebitelského úvěru je zjištění sankcí, za nedodržení smluvních podmínek, tedy sankční poplatky.

V tabulkách jsou uvedeny sankční poplatky pro jednotlivé instituce zvlášť.

Tabulka 23: Sankční poplatky u produktu Půjčka v České spořitelně, a.s.

Předčasná splátka	méně než 1 rok do ukončení 0,5% z mimořádné splátky více než 1 rok do ukončení 1,0% z mimořádné splátky
Náklady spojené s prodlením	300 Kč za 10 dní v prodlení

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 24: Sankční poplatky u produktu Půjčka na cokoli v ČSOB a.s.

Změny smluvních podmínek (zvýšení, snížení, odklad splátky)	500 Kč
Upomínka k uhrazení dlužné částky	300 Kč
Výzva k uhrazení dlužné částky	500 Kč
Úrok z prodlení	reposazba ČNB + 8%
Předčasné splácení	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 25: Sankční poplatky u produktu Osobní úvěr v Komerční bance, a.s.

Změna podmínek smlouvy	2 000 Kč
Zaslání 1. upomínky o neprovedení splátky	250 Kč
Zaslání 1. upomínky o neprovedení splátky	500 Kč
Předčasné splácení	zdarma
Úrok z prodlení	reposazba ČNB + 8%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 26: Sankční poplatky u produktu Rychlá půjčka v Raiffeisenbank a.s.

Změna smluvních podmínek	300 Kč
Výzva k zaplacení dlužné částky	500 Kč
Předčasné splácení	zdarma
Úrok z prodlení	reposazba ČNB + 8%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 27: Sankční poplatky u produktu Půjčka pro jednotlivce v COFIDIS s.r.o.

Poplatek za 1. upomínku při prodlení	300 Kč
Poplatek za 2. upomínku při prodlení	500 Kč
Poplatek za ukončení smlouvy z důvodu prodlení alespoň 3 měsíce	1 000 Kč
Pokuta za porušení řádného splácení	0,1% denně za splátky v prodlení
Souhrn pokut nesmí přesáhnout součin čísla 0,5 a celkové výše úvěru, maximální částka:	200 000 Kč
Předčasné splácení	zdarma
Úrok z prodlení	reposazba ČNB + 8%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 28: Sankční poplatky u produktu Půjčka v Home Credit a.s.

Změna výše a počtu splátek	39 Kč měsíčně
Odložení splátek	39 Kč měsíčně
Mimořádné splátky	zdarma
Úrok z prodlení	reposazba ČNB + 8%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 29: Sankční poplatky u produktu Půjčka modrá na účet v Provident Financial s.r.o.

Předčasné splacení	0,5% z doplacené částky
Úrok z prodlení	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 30: Sankční poplatky u produktu Půjčka v Zonky s.r.o.

Pokuta za prodlení úhrady	500 Kč
měsíční částky	výše dlužné částky (dlužná částka je nižší než 500 Kč)
Předčasné splacení	zdarma
Úrok z prodlení	reposazba ČNB + 8%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Vzhledem k tomu, že si sankční poplatky každá finanční instituce stanovuje sama, se sankční poplatky u vybraných institucí liší. Předčasné splacení je zdarma u těchto institucí: ČSOB a.s., Komerční banka a.s., Raiffeisenbank a.s., COFIDIS s.r.o. a Home Credit a.s. a Zonky s.r.o. Podle zákona č. 247/2016 o spotřebitelském úvěru se podmínky při předčasném splacení mění.

4.4.9 RPSN

Tabulka 31: Minimální RPSN u bankovních institucí

Banka	Produkt	Minimální RPSN
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	9,8%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	8,2%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	7,1%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	8,24%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Tabulka 32: Minimální RPSN u nebankovních institucí

Nebankovní instituce	Produkt	Minimální RPSN
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	7,11%
Home Credit a.s.	Půjčka	7,8%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	23,47%
Zonky s.r.o.	Půjčka	4,69%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

RPSN se u bankovních institucí příliš neliší. Nejnižší RPSN je od 7,1% (Komerční banka, a.s.) do 9,8% (Česká spořitelna, a.s.). U nebankovních institucí jsou značné rozdíly, nejnižší

RPSN nabízí Zonky s.r.o. – 4.69% a nejvyšší minimální RPSN nabízí Provident Financial s.r.o. – 23,47%.

4.5 Porovnání úvěrů z hlediska délky splatnosti a RPSN

Pro porovnání jsou v práci využity výše spotřebitelského úvěru

- 50 000 Kč
- 130 000 Kč
- 200 000 Kč.

Dolní hranici úvěru poskytují všechny vybrané instituce, horní hranici mimo společnost Provident Financial s.r.o. nabízejí také všechny vybrané instituce.

Délky splatnosti jsou v rozpětí od 12 měsíců do 84 měsíců. Dobu splatnosti na 96 měsíců totiž neposkytují nebankovní instituce, proto není v tabulkách použita, společnost Provident Financial s.r.o. poskytuje půjčky jen na 12 nebo 24 měsíců. Nabízí jen týdenní splátky a ty bylo nutno přepočítat na měsíční. Home Credit a.s. výši úvěru 130 000 Kč a 200 000 Kč poskytuje až od 48. měsíce doby splácení.

Protože některé instituce RPSN u jednotlivých úvěrů nezveřejňují, u jiných je poplatek za sjednání úvěru jednorázový, u jiných započítán do RPSN, je výše měsíčních splátek pouze orientační a má sloužit klientovi k vytvoření představy výše nákladů na úvěr a nabídnout možnost výběru úvěru podle jeho možností. Teprve při navštívení pobočky banky nebo nebankovní instituce nebo sjednání půjčky online a sdělení svých požadavků zjistí klient konkrétní výši RPSN i splátek.

Tabulka 33: Výše RPSN při výši úvěru 50 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	15,4%	14,5%	14,2%	14%	13,9%	13,9%	13,8%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	11,47%	11,46%	11,48%	11,47%	11,48%	11,46%	11,44%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	10,17%	9,36%	9,04%	8,87%	7,57%	7,5%	7,45%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	8,23%	8,24%	8,22%	8,22%	8,22%	8,23%	8,2%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	10,58%	10,58%	10,58%	10,58%	10,58%	9,6%	9,6%
Home Credit a.s.	Půjčka	32,2%	17,4%	18,7%	16,3%	15,9%	15,9%	13,5%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	33,71%	24,11%	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	12,63%	10,91%	10,28%	9,94%	9,74%	9,61%	9,5%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Bylo vypočítáno, že v případě spotřebitelského úvěru ve výši 50 000 Kč se RPSN při době splatnosti 84 měsíců pohybuje od 7,45% (Komerční banka, a.s.) do 13,8% (Česká spořitelna, a.s.). Čím delší doba splatnosti úvěru v hodnotě 50 000 Kč, tím je úvěr pro potenciálního žadatele výhodnější. Při době splatnosti 72 měsíců se RPSN pohybuje od 7,5% (Komerční banka, a.s.) do 15,9% (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 60 měsíců poskytuje nejnižší RPSN Komerční banka, a.s. – 7,57% a nejvyšší Home Credit a.s. – 15,9%. U doby splatnosti 48 měsíců se pohybuje RPSN od 8,22% (Raiffeisenbank a.s.) do 16,3% (Home Credit a.s.). U doby splatnosti 36 měsíců poskytuje nejnižší RPSN opět Raiffeisenbank a.s. – 8,22% a nejvyšší RPSN nabízí Home Credit a.s. – 18,7%. Při době splatnosti 24 měsíců se RPSN pohybuje od 8,24% (Raiffeisenbank a.s.) do 24,11% (Provident Financial s.r.o.). Při době splatnosti 12 měsíců činí nejnižší RPSN 8,23% (Raiffeisenbank a.s.), nejvyšší pak 33,71%

(Provident Financial s.r.o.). Nejnižší RPSN nabízí v tomto případě Komerční banka a.s., nejvyšší nebankovní společnost Provident Financial s.r.o.

Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr ve výši 50 000 Kč jen s dobou splatnosti 12 a 24 měsíců.

Tabulka 34: Výše RPSN při výši úvěru 130 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	15,3%	14,4%	14,1%	13,9%	13,8%	13,8%	13,7%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoliv	8,18%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,19%	8,2%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	8,98%	8,73%	8,6%	8,53%	7,3%	7,27%	7,25%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,19%	8,2%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	10,14%	10,14%	10,14%	10,14%	8,18%	8,18%	8,18%
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	15,2%	14,2%	13,8%	11,3%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	23,47%	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	12,63%	10,91%	10,27%	9,94%	9,74%	9,61%	9,51%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Bylo vypočteno, že RPSN se v případě spotřebitelského úvěru v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 84 měsíců pohybuje od 7,25% (Komerční banka, a.s.) do výše 13,7% (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 72 měsíců se RPSN pohybuje od 7,27% (Komerční banka, a.s.) do 13,8% (Česká spořitelna, a.s., Home Credit a.s.). Při době splatnosti 60 měsíců poskytuje nejnižší RPSN Komerční banka, a.s. – 7,3% a nejvyšší Home Credit a.s. – 14,2%. U doby splatnosti 48 měsíců se pohybuje RPSN od 8,2% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 15,2% (Home Credit a.s.). U doby splatnosti 36 měsíců poskytuje nejnižší RPSN opět ČSOB a.s. a Raiffeisenbank a.s. – 8,22% a nejvyšší RPSN nabízí Česká spořitelna, a.s. – 14,1%. Při

době splatnosti 24 měsíců se RPSN pohybuje od 8,2% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 23,47% (Provident Financial s.r.o.). Při nejkratší době splatnosti 12 měsíců se RPSN pohybuje od 8,18% (ČSOB a.s.) do 15,3% (Česká spořitelna, a.s.).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr v hodnotě 130 000 Kč jen s dobou splatnosti 24 měsíců.

Tabulka 35: Výše RPSN při výši úvěru 2000 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	15,2%	14,3%	14%	13,8%	13,7%	13,6%	13,6%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	8,19%	8,19%	8,19%	8,19%	8,2%	8,19%	8,19%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	8,72%	8,59%	8,5%	8,46%	7,24%	7,22%	7,21%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,19%	8,2%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	10,14%	10,14%	10,14%	10,14%	8,18%	8,18%	7,11%
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	15%	13,9%	13,3%	10,4%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	-	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	12,63%	10,91%	10,27%	9,94%	9,74%	9,61%	9,51%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Bylo vypočteno, že RPSN při době splatnosti 84 měsíců se pohybuje od 7,11% (COFIDIS s.r.o.) do 13,6% (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 72 měsíců se RPSN pohybuje od 7,22% (Komerční banka, a.s.) do 13,9% (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 60 měsíců poskytuje nejnižší RPSN Komerční banka, a.s. – 7,24% a nejvyšší Home Credit a.s. – 13,9%. U doby splatnosti 48 měsíců se pohybuje RPSN od 8,19% (ČSOB a.s.) do 15% (Home Credit a.s.). U doby splatnosti 36 měsíců poskytuje nejnižší RPSN opět ČSOB a.s. – 8,19% a nejvyšší RPSN nabízí Česká spořitelna, a.s. – 14%. Při době splatnosti 24 měsíců se RPSN

pohybuje od 8,19% (ČSOB a.s.) do 14,3% (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 12 měsíců pak nejnižší RPSN je ve výši 8,19% (ČSOB a.s.) a nejvyšší 15,2% (Česká spořitelna, a.s.).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. spotřebitelský úvěr v hodnotě 200 000 Kč nenabízí.

Tabulka 36: Výše úroků úvěru v hodnotě 50 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	12,5%	12,5%	12,5%	12,5%	12,5%	12,5%	12,5%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	10,9%	10,9%	10,9%	10,9%	10,9%	10,9%	10,9%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	7,9%	8%	8%	8%	6,9%	6,9%	6,9%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	10,1%	10,1%	10,1%	10,1%	10,1%	9,2%	9,2%
Home Credit a.s.	Půjčka	28,11%	16,1%	17,22%	15,15%	14,8%	14,68%	12,73%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	18,2%	10,01%	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z tabulky vyplynulo, že výše úroku při době splatnosti 84 měsíců se pohybuje v rozmezí od 6,9% (Komerční banka, a.s.) do 12,73% (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 72 měsíců činí nejnižší úrok 6,9% (Komerční banka, a.s.) a nejvyšší úrok 14,68% (Home Credit a.s.). U doby splatnosti 60 měsíců se úrok pohybuje od 6,9% (Komerční banka, a.s.) do 14,8% (Home Credit a.s.). Při splatnosti 48 měsíců poskytuje nejnižší úrok Raiffeisenbank a.s. – 7,9% a nejvyšší úrok Home Credit a.s. – 15,15%. U doby splatnosti 36 měsíců nejnižší úrok činí 7,9% (Raiffeisenbank a.s.) a nejvyšší úrok poskytuje Home Credit a.s. 17,22%. Při době

splatnosti 24 měsíců se úrok pohybuje od 7,9% (Raiffeisenbank a.s.) do 16,1% (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 12 měsíců je rozmezí výše úroku od 7,9% (Komerční banka a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 28,11% (Home Credit a.s.).

Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr ve výši 50 000 Kč jen s dobou splatnosti 12 a 24 měsíců.

Tabulka 37: Výše úroků úvěru v hodnotě 130 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	12,4%	12,4%	12,4%	12,4%	12,4%	12,4%	12,4%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	7,9%	8%	8%	8%	6,9%	6,9%	6,9%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	9,7%	9,7%	9,7%	9,7%	7,89%	7,89%	7,89%
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	14,18%	13,34%	12,99%	10,7%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	10,01%	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z tabulky vyplývá, že při době splatnosti 84 měsíců se výše úroku pohybuje mezi 6,9% (Komerční banka, a.s.) a 12,4% (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 72 měsíců činí nejnižší úrok 6,9% (Komerční banka, a.s.) a nejvyšší úrok 12,99% (Home Credit a.s.). U doby splatnosti 60 měsíců se úrok pohybuje od 6,9% (Komerční banka, a.s.) do 13,34% (Home Credit a.s.). Při splatnosti 48 měsíců poskytuje nejnižší úrok ČSOB a.s. a Raiffeisenbank a.s. – 7,9% a nejvyšší úrok Home Credit a.s. – 14,8%. U doby splatnosti 36 měsíců nejnižší úrok činí 7,9% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) a nejvyšší úrok poskytuje Česká spořitelna, a.s.

12,4% Při době splatnosti 24 měsíců se úrok pohybuje od 7,9% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 12,4% (Česká spořitelna, a.s.). U doby splatnosti 12 měsíců pak mezi 7,9% (Komerční banka a.s., Raiffeisenbank a.s., ČSOB a.s.) a 12,4% (Česká spořitelna, a.s., a.s.). Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr v hodnotě 130 000 Kč jen s dobou splatnosti 24 měsíců.

Tabulka 38: Výše úroků úvěru v hodnotě 200 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	12,3%	12,3%	12,3%	12,3%	12,3%	12,3%	12,3%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	7,9%	8%	8%	8%	6,9%	6,9%	6,9%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%	7,9%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	9,7%	9,7%	9,7%	9,7%	7,89%	7,89%	6,89%
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	14,06%	13,06%	12,51%	9,89%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	-	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%	8,49%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Z tabulky je zřejmé, že výše úroků při době splatnosti 84 měsíců se pohybuje od 6,89% (COFIDIS s.r.o.) do 12,3% (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 72 měsíců činí nejnižší úrok 6,9% (Komerční banka, a.s.) a nejvyšší úrok 12,51% (Home Credit a.s.). U doby splatnosti 60 měsíců se úrok pohybuje od 6,9% (Komerční banka, a.s.) do 13,06% (Home Credit a.s.). Při splatnosti 48 měsíců poskytuje nejnižší úrok ČSOB a.s. a Raiffeisenbank a.s. – 7,9% a nejvyšší úrok Home Credit a.s. – 14,06%. U doby splatnosti 36 měsíců nejnižší úrok činí 7,9% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) a nejvyšší úrok poskytuje Česká spořitelna, a.s.

12,3% Při době splatnosti 24 měsíců se úrok pohybuje od 7,9% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 12,3% (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 12 měsíců pak mezi 7,9% (Komerční banka a.s., Raiffeisenbank a.s., ČSOB a.s.) do 12,3% (Česká spořitelna, a.s.).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. spotřebitelský úvěr v hodnotě 200 000 Kč nenabízí.

Tabulka 39: Výše měsíčních splátek v Kč úvěru v hodnotě 50 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	4 483	2 383	1 686	1 341	1 136	1 001	906
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoliv	4 417	2 328	1 635	1 290	1 085	949	853
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	4 727	2 353	1 607	1 243	1 002	860	760
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	4 348	2 260	1 565	1 219	1 012	875	777
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	4 398	2 310	1 616	1 271	1 065	906	810
Home Credit a.s.	Půjčka	4 790	2 439	1 779	1 389	1 179	1 049	899
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	4 860	2 589	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	4 831	2 284	1 586	1 238	1 031	893	796

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Bylo zjištěno, že v případě spotřebitelského úvěru na 50 000 Kč se výše splátek pohybuje od částky 760 Kč (Komerční banka, a.s.) při době splatnosti 84 měsíců do částky 906 Kč (Česká spořitelna, a.s.). Výše splátek se při době splatnosti 72 měsíců pohybuje od 860 Kč (Komerční banka, a.s.) do 1 049 Kč (Home Credit a.s.). Nejnižší splátka při době splatnosti 60 měsíců činí 1 002 Kč (Komerční banka, a.s.) a nejvyšší splátka je ve výši 1 179 Kč (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 48 měsíců se výše splátek pohybuje od 1 219 Kč (Raiffeisenbank a.s.) do 1 389 Kč (Home Credit a.s.). Nejnižší splátku při době splatnosti 36 měsíců poskytuje

Raiffeisenbank a.s. – 1 565 Kč a nejvyšší splátku poskytuje Home Credit a.s. – 1 779 Kč. Výše splátek se pohybuje při době splatnosti 24 měsíců od 2 260 Kč (Raiffeisenbank a.s.) do 2 589 Kč (Provident Financial s.r.o.). Nejnižší splátka při nejnižší době splatnosti – 12 měsíců je 4 348 Kč (Raiffeisenbank a.s.), nejvyšší pak ve výši 4 860 Kč (Provident Financial s.r.o.). Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr ve výši 50 000 Kč jen s dobou splatnosti 12 a 24 měsíců.

Tabulka 40: Výše měsíčních splátek v Kč úvěru v hodnotě 130 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	11 647	6 188	4 377	3 479	2 946	2 595	2 348
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	11 302	5 874	4 068	3 168	2 630	2 273	2 020
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	12 291	6 116	4 177	3 232	2 605	2 236	1 975
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	11 303	5 874	4 068	3 168	2 630	2 273	2 020
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	11 411	5 981	4 176	3 278	2 629	2 272	2 019
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	3 549	2 969	2 599	2 199
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	6 698	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	11 391	5 936	4 123	3 219	2 680	2 322	2 068

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Bylo zjištěno, že výše splátek tohoto úvěru se pohybuje od částky 1 975 Kč (Komerční banka, a.s.) do výše 2 348 Kč (Česká spořitelna, a.s.) při době splatnosti 84 měsíců. Výše splátek se při době splatnosti 72 měsíců pohybuje od 2 236 Kč (Komerční banka, a.s.) do 2 599 Kč (Home Credit a.s.). Nejnižší splátka při době splatnosti 60 měsíců činí 2 605 Kč (Komerční

banka, a.s.) a nejvyšší splátka je ve výši 2 969 Kč (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 48 měsíců se výše splátek pohybuje od 3 168 Kč (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 3 549 Kč (Home Credit a.s.). Nejnižší splátku při době splatnosti 36 měsíců poskytuje ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s. – 4 068 Kč a nejvyšší splátku poskytuje Česká spořitelna, a.s. – 4 377 Kč. Výše splátek se pohybuje při době splatnosti 24 měsíců od 5 874 Kč (ČSOB, a.s., Raiffeisenbank a.s.) do 6 698 Kč (Provident Financial s.r.o.). Při splatnosti 12 měsíců pak nejnižší splátka činí 11 302 Kč (ČSOB a.s.), nejvyšší splátka činí 12 291 Kč (Raiffeisenbank a.s.).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr v hodnotě 130 000 Kč jen s dobou splatnosti 24 měsíců.

Tabulka 41: Výše měsíčních splátek v Kč úvěru v hodnotě 200 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	17 909	9 509	6 724	5 342	4 521	3 981	3 601
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	17 388	9 036	6 258	4 873	4 046	3 497	3 107
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	18 908	9 409	6 426	4 971	4 007	3 439	3 037
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	17 389	9 037	6 259	4 874	4 046	3 497	3 108
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	17 555	9 201	6 425	5 043	4 045	3 496	3 008
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	5 449	4 539	3 949	3 299
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	-	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	17 525	9 133	6 342	4 952	4 122	3 572	3 182

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

V případě spotřebitelského úvěru v hodnotě 200 000 Kč bylo zjištěno, že výše splátek při době splatnosti 84 měsíců se pohybuje od částky 3 037 Kč (Komerční banka, a.s.) do výše 3 601 Kč (Česká spořitelna, a.s.). Výše splátek se při době splatnosti 72 měsíců pohybuje od 3 439 Kč (Komerční banka, a.s.) do 3 981 Kč (Česká spořitelna, a.s.). Nejnižší splátka při době splatnosti 60 měsíců činí 4 007 Kč (Komerční banka, a.s.) a nejvyšší splátka je ve výši 4 539 Kč (Home Credit a.s.). Při době splatnosti 48 měsíců se výše splátek pohybuje od 4 873 Kč (ČSOB a.s.) do 5 449 Kč (Home Credit a.s.). Nejnižší splátku při době splatnosti 36 měsíců poskytuje ČSOB a.s. – 6 258 Kč a nejvyšší splátku poskytuje Česká spořitelna, a.s. – 6 724 Kč. Výše splátek se pohybuje při době splatnosti 24 měsíců od 9 036 Kč (ČSOB a.s.) do 9 509 Kč (Česká spořitelna, a.s.). Při době splatnosti 12 měsíců se splátka pohybuje od částky 17 388 Kč (ČSOB a.s.) do částky 18 908 Kč (Komerční banka, a.s.).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. spotřebitelský úvěr v hodnotě 200 000 Kč nenabízí.

4.6 Porovnání jednotlivých úvěrů z hlediska koeficientu navýšení

K porovnání spotřebitelských úvěrů nestačí jen výše splátek a RPSN, ale také ukazatel „koeficient navýšení“. Ten udává, kolik procent klient při dané výši úvěru zaplatí navíc, tedy o kolik přeplatí částku, která mu byla spotřebitelským úvěrem poskytnuta. Vypočítá se jako podle celkové částky včetně úroků i dalších nákladů a vypůjčené částky. Čím delší doba splatnosti, tím klient zaplatí více.

Tabulka 42: Koeficient navýšení úvěru v hodnotě 50 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	8,57%	15,34%	22,38%	29,67%	37,23%	45,04%	53,12%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	6,01%	11,74%	17,72%	23,84%	30,2%	36,66%	43,3%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	5,52%	9,73%	13,98%	18,34%	19,66%	23,52%	27,46%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	4,35%	8,48%	12,68%	17,02%	21,44%	26%	30,54%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	5,55%	10,88%	16,35%	22,02%	27,8%	30,46%	36,08%
Home Credit a.s.	Půjčka	14,96%	17,07%	28,09%	33,34%	41,48%	51,06%	51,03%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	16,63%	24,26%	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	5,14%	9,58%	14,15%	18,84%	23,63%	28,57%	33,58%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Na základě výpočtu bylo zjištěno, že koeficient navýšení se při výši úvěru 50 000 Kč a době splatnosti 84 měsíců se koeficient navýšení pohybuje v rozmezí od 27,46% (Komerční banka, a.s. – 13 730 Kč) do 53,12% (Česká spořitelna, a.s. – 26 650 Kč). Nejnižší koeficient navýšení při době splatnosti 72 měsíců činí 23,52% (Komerční banka a.s. – 11 760 Kč) a nejvyšší koeficient navýšení je 51,06% (Home Credit a.s. – 25 530 Kč). U doby splatnosti 60

měsíců se pohybuje koeficient navýšení od 19,66% (Komerční banka a.s. – 9 830 Kč) do 41,48% (Home Credit a.s. – 20 740 Kč). Při době splatnosti 48 měsíců je nejnižší koeficient navýšení 17,02% (Raiffeisenbank a.s. – 8 510 Kč) a nejvyšší koeficient navýšení činí 33,34% (Home Credit a.s. – 16 670 Kč). U doby splatnosti 36 měsíců se pohybuje koeficient navýšení od 12,68% (Raiffeisenbank a.s. – 6 340 Kč) do 28,09% (Home Credit a.s. – 14 045 Kč). Při době splatnosti 24 měsíců poskytuje nejnižší koeficient Raiffeisenbank a.s. – 8,48% (4 240 Kč) a nejvyšší Provident Financial s.r.o. – 24,26% (12 130 Kč). Při době splatnosti 12 měsíců se pohybuje od 4,35% (Raiffeisenbank a.s. – 2 175 Kč) do 16,63% (Provident Financial s.r.o. – 8 135 Kč).

Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr ve výši 50 000 Kč jen s dobou splatnosti 12 a 24 měsíců.

Tabulka 43: Koeficient navýšení úvěru v hodnotě 130 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	8,51%	15,22%	22,19%	29,43%	36,92%	44,67%	52,67%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	4,32%	8,44%	12,65%	16,97%	21,38%	25,88%	30,52%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	4,91%	9,12%	11,07%	17,74%	19,05%	22,92%	26,87%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	4,33%	8,44%	12,66%	16,97%	21,38%	25,88%	30,52%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	5,33%	10,41%	15,64%	21,03%	21,33%	25,83%	30,45%
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	31,04%	37,03%	43,94%	42,08%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	23,64%	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	5,14%	9,59%	14,15%	18,84%	23,64%	28,57%	33,61%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Výpočtem bylo zjištěno, že u spotřebitelského úvěru ve výši 130 000 Kč při době splatnosti 84 měsíců je nejnižší výše koeficient navýšení 26,87% (Komerční banka, a.s. – 34 931 Kč), nejvyšší výše 52,67% (Česká spořitelna, a.s. – 68 471 Kč). Nejnižší koeficient navýšení při době splatnosti 72 měsíců činí 22,92% (Komerční banka a.s. – 29 796 Kč) a nejvyšší koeficient navýšení je 44,67% (Česká spořitelna, a.s. – 58 071 Kč). U doby splatnosti 60 měsíců se pohybuje koeficient navýšení od 19,05% (Komerční banka a.s. – 24 765 Kč) do 37,03% (Home Credit a.s. – 48 139 Kč). Při době splatnosti 48 měsíců je nejnižší koeficient navýšení 16,97% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s. – 22 061 Kč) a nejvyšší koeficient navýšení činí 31,04% (Home Credit a.s. – 40 352 Kč). U doby splatnosti 36 měsíců se pohybuje koeficient navýšení od 11,07% (Komerční banka a.s. – 14 391 Kč) do 22,19% (Česká spořitelna, a.s. – 28 847 Kč). Při době splatnosti 24 měsíců poskytuje nejnižší koeficient navýšení ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s. – 8,44% (10 972 Kč) a nejvyšší Provident Financial s.r.o. – 23,64% (30 732 Kč). Koeficient navýšení při době splatnosti 12 měsíců se pohybuje od 4,32% (ČSOB a.s. – 5 616 Kč) do 5,33% (COFIDIS s.r.o. – 6 929 Kč).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. nabízí spotřebitelský úvěr v hodnotě 130 000 Kč jen s dobou splatnosti 24 měsíců.

Tabulka 44: Koeficient navýšení úvěru v hodnotě 200 000 Kč při různých délkách splatnosti

Instituce	Produkt	Počet měsíců						
		12	24	36	48	60	72	84
Česká spořitelna, a.s.	Půjčka	8,45%	15,1%	22,02%	29,19%	36,62%	44,29%	52,21%
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli	4,33%	8,43%	12,64%	16,95%	21,38%	25,89%	30,49%
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr	4,79%	8,99%	13,25%	17,61%	18,93%	22,8%	26,76%
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka	4,33%	8,44%	12,66%	16,98%	21,38%	25,89%	30,54%
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce	5,33%	10,41%	15,65%	21,03%	21,35%	25,86%	26,34%
Home Credit a.s.	Půjčka	-	-	-	30,78%	36,17%	42,16%	38,56%
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet	-	-	-	-	-	-	-
Zonky s.r.o.	Půjčka	5,14%	9,59%	14,15%	18,84%	23,65%	28,57%	33,61%

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných informací z oficiálních internetových stránek uvedených institucí

Koeficient navýšení při výši úvěru 200 000 Kč a době splatnosti 84 měsíců se koeficient navýšení pohybuje od 26,34% (COFIDIS s.r.o. – 52 680 Kč) do 52,21% (Česká spořitelna, a.s. – 104 420 Kč). Nejnižší koeficient navýšení při době splatnosti 72 měsíců činí 22,8% (Komerční banka a.s. – 45 600 Kč) a nejvyšší koeficient navýšení je 44,29% (Česká spořitelna, a.s. – 88 580 Kč). U doby splatnosti 60 měsíců se pohybuje koeficient navýšení od 18,93% (Komerční banka a.s. – 37 860 Kč) do 36,62% (Česká spořitelna, a.s. – 73 240 Kč). Při době splatnosti 48 měsíců je nejnižší koeficient navýšení 16,95% (ČSOB a.s. – 33 900 Kč) a nejvyšší koeficient navýšení činí 30,78% (Home Credit a.s. – 61 560 Kč). U doby splatnosti 36 měsíců se pohybuje koeficient navýšení od 12,64% (ČSOB a.s. – 25 280 Kč) do 22,02% (Česká spořitelna, a.s. – 44 040 Kč). Při době splatnosti 24 měsíců poskytuje nejnižší koeficient navýšení ČSOB a.s. – 8,43% (16 860 Kč) a nejvyšší Česká spořitelna, a.s. – 15,1%

(30 200 Kč). Při době splatnosti 12 měsíců je od 4,33% (ČSOB a.s., Raiffeisenbank a.s. – 8 660 Kč) do 8,45% (Česká spořitelna, a.s. – 16 900 Kč).

Home Credit a.s. nabízí spotřebitelský úvěr od doby splatnosti 48 měsíců. Provident Financial s.r.o. spotřebitelský úvěr v hodnotě 200 000 Kč nenabízí.

4.7 Výběr nejvhodnějšího spotřebitelského úvěru pro potenciálního klienta

Ze zjištěných informací o jednotlivých produktech lze určit, který z neúčelových spotřebních úvěrů je nejvýhodnější, který nabízí nejlepší podmínky a nejnižší náklady. Z hlediska klienta je zásadní nákladnost úvěru, tedy kritéria RPSN a koeficient navýšení.

K tomuto posouzení byla použita komparace, tedy metoda vícekritériálního hodnocení za použití metody pořadí.

Čím nižší číslo pořadí, tím méně nákladný je úvěr.

Tabulka 45: Přehled sledovaných produktů u vybraných finančních institucí

Česká spořitelna, a.s.	Půjčka
ČSOB a.s.	Půjčka na cokoli
Komerční banka, a.s.	Osobní úvěr
Raiffeisenbank a.s.	Rychlá půjčka
COFIDIS s.r.o.	Půjčka pro jednotlivce
Home Credit a.s.	Půjčka
Provident Financial s.r.o.	Půjčka modrá na účet
Zonky s.r.o.	Půjčka

Zdroj: vlastní zpracování

V následujících tabulkách je stanovené pořadí jednotlivých institucí a jejich vybraných produktů podle nákladnosti úvěrů v hodnotě 50 000 Kč, 130 000 Kč a 200 000 Kč při různých délkách splatnosti.

Tabulka 46: Úvěru v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 12 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	4	2	1	3	7	8	5
Koeficient navýšení	6	5	3	1	4	7	8	2
Suma	12	9	5	2	7	14	16	7
Umístění	6.	5.	2.	1.	3. – 4.	7.	8.	3. – 4.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 12 měsíců poskytuje Raiffeisenbank a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Provident Financial s.r.o.

Tabulka 47: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 24 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	4	2	1	3	7	8	5
Koeficient navýšení	6	5	3	1	4	7	8	2
Suma	12	9	5	2	7	14	16	7
Umístění	6.	5.	2.	1.	3. – 4.	7.	8.	3. – 4.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 24 měsíců poskytuje Raiffeisenbank a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Provident Financial s.r.o.

Tabulka 48: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 36 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	5	2	1	4	7	-	3
Koeficient navýšení	6	5	2	1	4	7	-	3
Suma	12	10	4	2	8	14	-	6
Umístění	6.	5.	2.	1.	4.	7.	-	3.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 36 měsíců poskytuje Raiffeisenbank a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 49: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 48 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	5	2	1	4	7	-	3
Koeficient navýšení	6	5	2	1	4	7	-	3
Suma	12	10	4	2	8	14	-	6
Umístění	6.	5.	2.	1.	4.	7.	-	3.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 48 měsíců poskytuje Raiffeisenbank a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 50: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 60 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	5	1	2	4	7	-	3
Koeficient navýšení	6	5	1	2	4	7	-	3
Suma	12	10	2	4	8	14	-	6
Umístění	6.	5.	1.	2.	4.	7.	-	3.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 60 měsíců poskytuje Komerční Banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 51: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 72 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	5	1	2	4	7	-	4
Koeficient navýšení	6	5	1	2	4	7	-	3
Suma	12	10	2	4	8	14	-	7
Umístění	6.	5.	1.	2.	3. – 4.	7.	-	3. – 4.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 72 měsíců poskytuje Komerční Banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 52: Úvěr v hodnotě 50 000 Kč při délce splatnosti 84 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	5	1	2	4	7	-	3
Koeficient navýšení	6	5	1	2	4	7	-	3
Suma	12	10	2	4	8	14	-	6
Umístění	6.	5.	1.	2.	4.	7.	-	3.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 50 000 Kč při době splatnosti 84 měsíců poskytuje Komerční Banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Z výsledků vyplývá, že v této kategorii je nejméně nákladný úvěr Rychlá půjčka od Raiffeisenbanky a.s. (12 – 48 měsíců) a půjčka Osobní úvěr od Komerční banky (60 – 84 měsíců). Nejnákladnější jsou půjčky od Home Credit a.s. – Půjčka a Provident Financial s.r.o. – Půjčka modrá na účet. V této kategorii jsou úvěry od bankovních společností méně nákladné než úvěry společností nebankovních.

Tabulka 53 Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 12 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1	3	2	4	-	-	5
Koeficient navýšení	6	1	3	2	5	-	-	4
Suma	12	2	6	4	9	-	-	9
Umístění	6.	1.	3.	2.	4. – 5.	-	-	4. – 5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 12 měsíců poskytuje ČSOB a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Home Credit a.s. a Provident Financial s.r.o.

Tabulka 54: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 24 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1 – 2	3	1 – 2	4	-	7	5
Koeficient navýšení	6	1 – 2	3	1 – 2	5	-	7	4
Suma	12	3	6	3	9	-	14	9
Umístění	6.	1. – 2.	3.	1. – 2.	4. – 5.	-	7.	4. – 5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 24 měsíců poskytuje ČSOB a.s. a Raiffeisenbank a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Provident Financial s.r.o. Tento úvěr nenabízí Home Credit a.s.

Tabulka 55: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 36 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1 – 2	3	1 – 2	4	-	-	5
Koeficient navýšení	6	2	1	3	5	-	-	4
Suma	12	3,5	4	4,5	9	-	-	9
Umístění	6.	1.	2.	3.	4. – 5.	-	-	4. – 5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 36 měsíců poskytuje ČSOB a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Home Credit a.s. a Provident Financial s.r.o.

Tabulka 56: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 48 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1 – 2	3	1 – 2	5	7	-	4
Koeficient navýšení	6	1 – 2	3	1 – 2	5	7	-	4
Suma	12	3	6	3	10	14	-	8
Umístění	6.	1. – 2.	3.	1. – 2.	5.	7.	-	4.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 48 měsíců poskytuje ČSOB a.s. a Raiffeisenbank a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 57: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 60 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	3 – 4	1	3 – 4	2	7	-	5
Koeficient navýšení	6	3 – 4	1	3 – 4	2	7	-	5
Suma	12	7	2	7	4	14	-	10
Umístění	6.	3. – 4.	1.	3. – 4.	2.	7.	-	5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 60 měsíců poskytuje Komerční banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 58: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 72 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6 – 7	3 – 4	1	3 – 4	2	6 – 7	-	5
Koeficient navýšení	7	3 – 4	1	3 – 4	2	6	-	5
Suma	13,5	7	2	7	4	13,5	-	10
Umístění	6. – 7.	3. – 4.	1.	3. – 4.	2.	6. – 7.	-	5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 72 měsíců poskytuje Komerční banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. a Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 59: Úvěr v hodnotě 130 000 Kč při délce splatnosti 84 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	7	3 – 4	1	3 – 4	2	6	-	5
Koeficient navýšení	7	3 – 4	1	3 – 4	2	6	-	5
Suma	14	7	2	7	4	12	-	10
Umístění	7.	3. – 4.	1.	3. – 4.	2.	6.	-	3.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 130 000 Kč při době splatnosti 84 měsíců poskytuje Komerční banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Z výsledků vyplývá, že v kategorii úvěru v hodnotě 130 000 Kč je nejméně nákladný úvěr Půjčka na cokoli od ČSOB a.s. (12 – 48 měsíců), Rychlá půjčka od Raiffeisenbank a.s. (24 a 48 měsíců) a půjčka Osobní úvěr od Komerční banky (60 – 84 měsíců). Nejvíce nákladný je úvěr Půjčka od České spořitelny (12, 36, 72, 84 měsíců), Home Credit a.s. (48, 60 a 72 měsíců) a Provident Financial s.r.o. (24 měsíců). Česká spořitelna, a.s. jako bankovní instituce se zařadila mezi více nákladné úvěry.

Tabulka 60: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 12 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1	3	2	4	-	-	5
Koeficient navýšení	6	1 – 2	3	1 – 2	5	-	-	4
Suma	12	2,5	6	3,5	9	-	-	9
Umístění	6.	1.	3.	2.	4. – 5.	-	-	4. – 5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 12 měsíců poskytuje ČSOB a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Home Credit a.s. a Provident Financial s.r.o.

Tabulka 61: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 24 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1	3	2	4	-	-	5
Koeficient navýšení	6	1	3	2	5	-	-	4
Suma	12	2	6	4	9	-	-	9
Umístění	6.	1.	3.	2.	4. – 5.	-	-	4. – 5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 24 měsíců poskytuje ČSOB a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Home Credit a.s. a Provident Financial s.r.o.

Tabulka 62: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 36 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1	3	2	4	-	-	5
Koeficient navýšení	6	1	3	2	5	-	-	4
Suma	12	2	6	4	9	-	-	9
Umístění	6.	1.	3.	2.	4. – 5.	-	-	4. – 5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 36 měsíců poskytuje ČSOB a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Home Credit a.s. a Provident Financial s.r.o.

Tabulka 63: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 48 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	1	3	2	5	7	-	4
Koeficient navýšení	6	1	3	2	5	7	-	4
Suma	12	2	6	4	10	14	-	8
Umístění	6.	1.	3.	2.	5.	7.	-	4.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 48 měsíců poskytuje ČSOB a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 64: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 60 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	6	3 – 4	1	3 – 4	2	7	-	5
Koeficient navýšení	7	3 – 4	1	3 – 4	2	6	-	5
Suma	13	7	2	7	4	13	-	10
Umístění	6. – 7.	3. – 4.	1.	3. – 4.	2.	6. – 7.	-	5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 60 měsíců poskytuje Komerční banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. a Home Credit a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 65: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 72 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	7	3 – 4	1	3 – 4	2	6	-	5
Koeficient navýšení	7	3 – 4	1	3 – 4	2	6	-	5
Suma	14	7	2	7	4	12	-	10
Umístění	7.	3. – 4.	1.	3. – 4.	2.	6.	-	5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 72 měsíců poskytuje Komerční banka a.s. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Tabulka 66: Úvěr v hodnotě 200 000 Kč při délce splatnosti 84 měsíců

Instituce	Česká spořitelna, a.s.	ČSOB a.s.	KB	Raiffeisenbank a.s.	COFIDIS s.r.o.	HC	Provident Financial s.r.o.	Zonky s.r.o.
RPSN	7	3	2	4	1	6	-	5
Koeficient navýšení	7	3	2	4	1	6	-	5
Suma	14	6	4	8	2	12	-	10
Umístění	7.	3.	2.	4.	1.	6.	-	5.

Zdroj: vlastní zpracování

Nejméně nákladný úvěr v hodnotě 200 000 Kč při době splatnosti 84 měsíců poskytuje COFIDIS s.r.o. Nejvíce nákladný úvěr poskytuje Česká spořitelna, a.s. Tento úvěr nenabízí Provident Financial s.r.o.

Z výsledků je patrné, že v této kategorii úvěru je nejméně nákladný úvěr Půjčka na cokoli od ČSOB a.s. (12 – 48 měsíců) a Osobní úvěr od Komerční banky (60, 72 měsíců), půjčka od společnosti COFIDIS s.r.o. – Půjčka pro jednotlivce je nejvýhodnější při době splatnosti 84 měsíců. Nejvíce nákladná je Půjčka od České spořitelny (12, 24, 36, 60, 72, 84 měsíců) a Půjčka od Home Credit a.s. (48 a 60 měsíců). V této kategorii je zajímavé, že mezi nejméně nákladné úvěry se zařadila Půjčka pro jednotlivce od COFIDIS s.r.o., tedy od nebankovní instituce. Naopak do kategorie více nákladných úvěrů patří úvěr od České spořitelny, a.s.

4.8 Shrnutí výsledků

Za využití metody pořadí byly vybrány nejméně nákladné a nejvíce nákladné spotřebitelské úvěry z hlediska RPSN a koeficientu navýšení.

Nejméně nákladné úvěry dle četnosti:

1. ČSOB a.s. – Půjčka na cokoli (8x)
2. Komerční banka, a.s. – Osobní úvěr (8x)
3. Raiffeisenbank a.s. – Rychlá půjčka (6x)
4. COFIDIS s.r.o. – Půjčka pro jednotlivce (1x)

Nejvíce nákladné úvěry dle četnosti:

1. Česká spořitelna, a.s. – Půjčka (10x)
2. Home Credit a.s. – Půjčka (10x)
3. Provident Financial s.r.o. – Půjčka modrá na účet (3x)

Z vyhodnocení je zřejmé, že úvěry bankovních společností jsou méně nákladné než úvěry od společností nebankovních. Výjimkou je Česká spořitelna a.s., jejíž náklady patří mezi nejvyšší. Důvod může být takový, že Česká spořitelna, a.s. nabízí svým klientům půjčky s odměnou, které jsou výhodnější, než půjčka pro klienty, kteří nemají veden svůj běžný účet právě u České spořitelny, a.s.

Spotřebitelský úvěr je jedním z nástrojů, jak vyřešit svůj finanční problém. Má mnoho výhod – tou nejzákladnější je jeho snadná dostupnost. Další výhodou je skutečnost, že informace o jednotlivých podmínkách lze snadno najít na internetu, výši splátek, dobu splácení a další podmínky lze individuálně dohodnout s věřitelem. Získané finanční prostředky může klient použít na cokoli. Úvěr ale přináší i některé nevýhody. Sem patří vyšší úrokové sazby a RPSN, které navyšují částku, kterou klient musí splatit spolu s půjčenou částkou. Také snížení platební schopnosti z nejrůznějších důvodů znamená platit sankce a pokuty za neplnění splátkového kalendáře. Proto dříve, než se klient rozhodne zažádat o půjčku, měl by být nejen dostatečně informován, ale také zodpovědně posoudit, zda je úvěr ta nejlepší varianta řešení jeho finanční situace, zda si úvěr může dovolit a zda bude schopen ho splácet, aniž by se dostal do ještě větších finančních problémů. Pokud se rozhodne pro úvěr, pak by si měl zjistit a porovnat různé nabídky, půjčit si u známých a prověřených společností, a pečlivě si přečíst všechny smluvní podmínky. Pokud si není jistý, že sám dokáže vybrat nejvhodnější úvěr, měl by se obrátit na některé ze specializovaných spotřebitelských sdružení a neziskové organizace, které poskytují většinou bezplatné služby v oblasti poradenství v řešení finančních problémů. V průběhu splácení je pak třeba dbát na pravidelné dodržování

splátek, pečlivě hlídat svůj rozpočet a pojistit se proti neschopnosti splácet. Nenadálé životní situace jako je nemoc, smrt, ztráta práce, nelze předvídat, ale jsou to rizika, která naši finanční situaci výrazně zkomplikují.

5 Výsledky a diskuse

Cílem mé práce bylo porovnání spotřebitelských úvěrů od čtyřech bankovních a čtyřech nebankovních institucí podle zvolených kritérií a určit nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro potenciálního klienta. Dalším cílem bylo seznámit ho s postupem a podmínkami při žádosti o spotřebitelský úvěr.

Porovnávané spotřebitelské úvěry byly spotřebitelské úvěry neúčelové, čerpané jednorázově.

Jednalo se o tyto instituce a tyto produkty:

Česká spořitelna, a.s. – Půjčka

ČSOB a.s. – Půjčka na cokoli

Komerční banka, a.s. – Osobní úvěr

Raiffeisenbank a.s. – Rychlá půjčka

COFIDIS s.r.o. – Půjčka pro jednotlivce

Home Credit a.s. – Půjčka

Provident Financial s.r.o. – Půjčka modrá na účet

Zonky s.r.o. – Půjčka

Při porovnávání byly nejprve zjištěny základní charakteristiky jednotlivých institucí a jejich produktů a následně hodnocení podle jednotlivých kritérií.

Na základě využití metody pořadí byly vybrány tři nejméně nákladné produkty.

Jsou to Půjčka na cokoli od ČSOB a.s., Osobní úvěr od Komerční banky a Rychlá půjčka na cokoli od Raiffeisenbank a.s.

Jako nejvhodnější pro potenciálního klienta se jeví Půjčka na cokoli od ČSOB a.s. Nabízí půjčku ve výši i době splatnosti, kterou klient požaduje. Tato instituce nevyžaduje potvrzení o příjmu, pokud má klient účet u banky, na který mu chodí alespoň tři měsíce příjem. V opačném případě potvrzení o příjmu společnost vyžaduje. Nevyžaduje pojištění ani zajištění úvěru, nepožaduje zřízení běžného účtu u ČSOB a.s., nepožaduje poplatek za sjednání úvěru ani za jeho správu. Úroková sazba se pohybuje od 7,9%.

V rámci sankčních poplatků účtuje za změnu smluvních podmínek 500 Kč, za upomínku dlužné částky 300 Kč a za výzvu k uhrazení dlužné částky 500 Kč. Úrok z prodlení pak v zákonné výši (REPO sazba ČNB + 8%). Koeficient navýšení i RPSN se u tohoto produktu pohybují ve všech případech na spodní hranici.

Potenciálnímu klientovi má vyhodnocení úvěrů sloužit k vytvoření představy výše nákladů na úvěr a nabídnout mu možnost výběru úvěru podle svých možností a požadavků.

Kritéria, která jsou pro rozhodování potenciálního žadatele důležitá, jsou poplatky spojené se založením úvěru, za správu úvěru a sankční poplatky. Sankční poplatky ale přicházejí v úvahu teprve, když dlužník nesplácí řádně a neplní své závazky. Pokud jde o sankce za nedodržení smluvních podmínek, mají banky podstatně mírnější podmínky než instituce nebankovní. Výjimkou je Provident Financial s.r.o., který nemá žádné sankční poplatky. Roční procentní sazba nákladů je pro klienta hodnota orientační, která mu má sloužit pro představu pohybu sazeb. Nejvýznamnější kritérium pro klienta je koeficient navýšení, tedy částka, kterou klient zaplatí navíc. Z porovnání nákladnosti jednotlivých úvěrů vyplynulo, že méně nákladné úvěry poskytují bankovní instituce, výjimku tvoří COFIDIS s.r.o. při výši úvěru 200 000 Kč při době splatnosti 84 měsíců. Nákladnější úvěry pak poskytují nebankovní instituce, a z bankovních institucí Česká spořitelna, a.s.

Potenciálnímu žadateli bylo doporučeno, aby se podrobně seznámil se všemi parametry a aby údaje z oficiálních internetových stránek ověřoval a zjistil si aktuální údaje o vybraném úvěru přímo u pracovníků banky či nebankovní instituce. Žadateli byl také nastíněn nutný postup žádosti o spotřebitelský úvěr, byl seznámen s možnými riziky a byl upozorněn na výhody a nevýhody i úskalí při čerpání spotřebitelského úvěru. Je možno konstatovat, že cíl práce byl splněn.

6 Závěr

Spotřebitelský úvěr je užitečný produkt, který jednoduchostí zřízení a množstvím variací zaujímá významné postavení na finančním trhu v České republice.

Aktuálně se na trhu mimo bankovních institucí pohybuje kolem 60 000 nejrozličnějších nebankovních společností a malých firmiček. Typy poskytovatelů a zprostředkovatelů jsou dvojí. Jednou skupinou jsou bezpečné a zodpovědné společnosti, které inkasují zisk pouze v podobě transparentně definovaného úvěru. Druhou skupinou tvoří tzv. predátoři, kteří poskytují finanční částku již s tím, že očekávají neschopnost klienta splácet, a tak nedostát svým závazkům. Zisk jim přináší sankce, úroky z prodlení a další poplatky a klient se postupně dostává do dluhové pasti. Někteří z těchto predátorů se přesouvají do skupiny poskytovatelů mikroúvěrů, které začínají být populární. Roste význam konsolidací, refinancování a nekonvenčních úvěrů typu peer – to – peer.

Přesto, že postupně dochází ke snížení podílu spotřebitelských úvěrů na celkových bankovních úvěrech domácností, zadluženost českých domácností roste. Podle vyjádření analytické společnosti CRIF – Czech Credit Bureau začínají nejvíce dlužit mladí lidé do 24 let a tvoří dlouhodobě nejrizikovější skupinu klientů bank a finančních institucí. Objem krátkodobého ohroženého dluhu se u této skupiny zvýšil meziročně o čtvrtinu. Ve srovnání s ostatními státy EU je ale celková zadluženost domácností nízká.

Aby úvěry plnily svůj účel, měl by si spotřebitel ujasnit, co vlastně očekává a čemu může dostát. Pokud je obeznámen se základními parametry (celkovou výší úvěru, velikostí splátky, maximální sazbou), musí se seznámit se všemi smluvními podmínkami, především na postihy při nedodržení platebních termínů nebo jiné porušení smluvního ujednání. Je nutné, aby spotřebitel znal rozdíl mezi úrokovou sazbou a roční procentní sazbou nákladů, protože některé půjčky mohou slibovat garanci nejnižší úrokové sazby na trhu, ale nabídka má v sobě zakomponované podmínky, které nebude moci spotřebitel dodržet. Dalším problémem může být půjčka, u které se nabízí odpuštění nějakých úroků při řádném splácení. Na splnění všech požadavků ale nedosáhnou všichni klienti a věřitel bude těžit ze smluv se sjednaným vyšším úrokem. Důležité je, aby spotřebitel uvážil, zda opravdu peníze potřebuje nutně, zda si ve své finanční situaci může půjčku dovolit a zda ji bude moci bez problémů splácet. Základní pravidlo při uvažování o úvěru je nepůjčovat si na zbytečnosti. To, co si chce za půjčku pořídit, by mělo vydržet déle než samotná doba splátek. Finanční gramotnost v oblasti úvěrů je ale malá, a proto se na ni musí klást stále větší důraz. Větší ochranu spotřebitele před

nekalými praktikami některých věřitel přinesl nový zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru.

Největší změny se dotknou nebankovního sektoru spotřebitelských úvěrů. Doposud mohl peníze půjčovat kdokoli, stačilo mu k tomu jen živnostenské oprávnění. Nově musí každý poskytovatel úvěru mít povolení od ČNB. Všechny společnosti, které povolení k činnosti získají, budou uvedeny ve veřejném registru a každý žadatel o spotřebitelském úvěru si tak může uvěřit, zda poskytovatel má licenci. ČNB také uděluje povolení zprostředkovatelům společností. Mimo povolení ČNB musí poskytovatel disponovat dostatečnou odborností, musí být důvěryhodný a musí dodržovat zásady obezřetného podnikání.

Poskytovatel úvěrů je povinen vlastnit minimální kapitál ve výši 20 000 000 Kč a tato výše nesmí klesnout.

Nově bude Centrální banka dozorovat nejen bankovní úvěrové instituce, ale všechny subjekty, které půjčky poskytují či zprostředkovávají. Převezme tak pravomoci od České obchodní inspekce.

U toho, kdo je důvodně podezřelý, že neoprávněně poskytuje nebo zprostředkovává spotřebitelské úvěry, může ČNB provést kontrolu i na místě a za půjčování bez licence může udělit pokutu až do výše 20 000 000 Kč.

Do doby přijetí nového zákona měl stát jen omezené možnosti, jak proti nepoctivým poskytovatelům půjček zasáhnout. Pro spotřebitele zase bylo takřka nemožné vyznat se ve velkém množství nabídek.

S novou legislativou platí pro banky i nebankovní firmy stejné podmínky. To znamená, že půjčit si od nebankovní firmy s licencí by mělo být stejně bezpečné jako od banky. Také méně lidí by se mělo dostávat do dluhové pasti, nový zákon pod hrozbou sankcí totiž ukládá, aby společnosti nepůjčovaly lidem, kteří na splácení úvěru prokazatelně nemají.

Přijetím nového zákona o spotřebitelském úvěru se zvýší transparentnost a přehlednost trhu, výrazně se posílí práva spotřebitele. Ale ani přijetí tohoto zákona lichvě nezabrání. Lidé se ale musí bránit lichvářům sami. Pokud dojde k poskytnutí úvěru nelegálním poskytovatelem, je tento úvěr ze zákona bezúčinný a k dalším ustanovením smlouvy se nepřihlíží. Dlužník nebude povinen platit víc, než si půjčil. Všechny novinky, které přináší nová právní úprava spotřebitelského úvěru, vede k větší transparentnosti, zjednodušení a bezpečnosti pro spotřebitele.

Tato skutečnost a ekonomický růst přinese větší důvěru občanů, určitou jistotu a tak se pravděpodobně objem poskytovaných spotřebitelských úvěrů v příštím období ještě zvýší. Již

nybí se objevují různé inovace produktů a bonusy, které se snaží ovlivnit a přilákat potenciální klienty. Jsou to např. odměny za řádné spláčení, půjčky od určitého počtu splátek bez úroků a další podobné výhody. Také zapojení nových technologií – internetu, plateb online, mobilních aplikací – přispěje ke zjednodušení a zrychlení vyřízení úvěru a přiláká zvláště mladé lidi k řešení svých finančních požadavků s úvěrem.

Spotřebitelský úvěr je užitečný nástroj pro řešení složité finanční situace. Platí to ale jen za předpokladů, že spotřebitel je dostatečně informován, je zodpovědný a má jasnou představu o svých možnostech splnit závazek.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Monografie

1. ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.
2. DOHNAL, Jakub. *Spotřebitelský úvěr: praktická příručka s příklady a judikaturou*. Praha: Leges, 2011, 128 s. Praktik. ISBN 978-808-7212-769.
3. KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. Brno: Computer Press, 2005. Finance. ISBN 80-251-0882-1.
4. KALABIS, Zbyněk. *Základy bankovníctví: bankovníctví obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
5. KOCIÁNOVÁ, Helena. *Finanční gramotnost v kostce, aneb, Co vás neměl kdo naučit*. Olomouc: Anag, 2012, 151 s. ISBN 978-807-2637-676.
6. NOVESKÝ, Ivan et al. *Slabikář finanční gramotnosti: učebnice základních 7 modulů finanční gramotnosti*. 1. vyd. Praha: Cofet, 2009, 448 s. ISBN 978-802-5442-074.
7. POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.
8. PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
9. REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.
10. SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. Osobní a rodinné finance. ISBN 978-80-247-4832-0.

7.2 Právní předpisy

11. Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách ve znění pozdějších předpisů.
12. Zákon č. 43/2013 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů.
13. Zákon č. 89/2012, občanský zákoník.
14. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.
15. Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů.
16. Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů.
17. Zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi.
18. Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů.

19. Zákon č. 216/1994 Sb, o rozhodčím řízení.
20. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
21. Zákon 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

7.3 Internetové zdroje

22. *CBCB Czech Banking Credit Bureau* [online]. c2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://www.cbcb.cz/>.
23. Centrální registr dlužníků České republiky [online]. c2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <https://www.centralniregistrdluzniku.cz/verejny-registr-dluzniku.htm>
24. *CNCB Czech Non – Banking Credit Bureau* [online]. c2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://www.cncb.cz>.
25. *ČLFA: Česká leasingová a finanční asociace* [online]. c2003 - c2012 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <http://clfa.cz/>.
26. Česká národní banka [online]. c2003 – c2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/index.html>.
27. *ČOI: Česká obchodní inspekce* [online]. c2013 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <http://www.coi.cz>.
28. *Finanční arbit. Kancelář finančního arbitra* [online]. c2016 [cit. 2016-12-13]. Dostupné z: <http://www.finarbitr.cz/cs/>.
29. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. c2012 - c2015 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>.
30. *SOLUS: Zájmové sdružení právnických osob* [online]. c2016, [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <https://www.solus.cz/>.

7.4 Oficiální webové stránky vybraných institucí

31. Cofidis [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.cofidis.cz.
32. Česká spořitelna [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.csas.cz.
33. ČSOB [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.csob.cz.
34. Home Credit [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.homecredit.cz.
35. Komerční banka [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.kb.cz.
36. Riaffeisenbank [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.rb.cz.
37. Provident [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.provident.cz.
38. Zonky [online]. c2017 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: www.zonky.cz.